עמית קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ

קרן פנסיה לעמיתים ותיקים

דוח דירקטוריון

ליום 31 בדצמבר 2005

עמית קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ

קרן פנסיה לעמיתים ותיקים

תוכן העניינים

		מס' עמוד
1.	תאור תמציתי של קרן הפנסיה	2 - 12
2.	תיאור הסביבה העסקית	12 - 27
3.	מצב כספי	28 - 31
4.	תוצאות פעילות	32 - 33
5.	תחזית זרמי כספים	33
6.	השפעת גורמים חיצוניים	34 – 45
7.	מידע נוסף	46 - 47

עמית קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ

קרן פנסיה לעמיתים ותיקים

דוח דירקטוריון לשנת 2005

1. תיאור תמציתי של קרן הפנסיה ושל החברה המנהלת-

(א) מבנה ארגוני של קרן הפנסיה ושל החברה, לרבות פרטים עיקריים על עקרונות קרן הפנסיה

"עמית קרן לפנסיה ותגמולים בע"מ" (להלן - החברה) מפעילה קרן פנסיה יסוד (להלן – הקרן) ופועלת במסגרת תקנות החברה ותקנון הקרן ובכפיפות לשינויים ולתוספות שיוכנסו בהם מזמן לזמן על-פי ההחלטה שתתקבל על ידי אסיפה כללית מיוחדת ברוב של 75% מהנוכחים ובאישור הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון באוצר.

חשבונות קרן הפנסיה מתנהלים בנפרד מחשבונות הקרנות האחרות המתנהלות בעמית. קרן הפנסיה, אחראית למילוי המוטל עליה לפי התקנון וכספי הקרן משמשים אך ורק למטרות להן מיועדת הקרן.

מטרת הקרן היא להבטיח לעמיתיה תשלום פנסיה לעת זיקנה, לברי-קצבה וכן פנסיות לאלמנים, אלמנות ויתומים של פנסיונרים שנפטרו והזכאים לכך על פי התקנון.

המקורות הכספיים נובעים מתשלומי המעסיק והעובד ונצברים מידי חודש בחודשו לקרן הפנסיה.

החברה המנהלת

הקרן מנוהלת מ-1.1.93 ע"י חברת הניהול "עמית ריווחית חברה לניהול קרנות פנסיה וגמולים בע"מ", בהתאם להסכם ניהול שאושר ע"י הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון באוצר.
בחודש פברואר 2004 שינתה חברת הניהול את שמה ל - "הפניקס ניהול קרנות פנסיה וגמולים בע"מ" (להלן – החברה המנהלת). השינוי נרשם ברשם החברות.
החברה המנהלת, מנהלת בנוסף לקרן גם קרן פנסיה חדשה, קרן פנסיה כללית (משלימה) וקופת גמל לפיצויים ותגמולים.

רשיון מבטח

ל"עמית קרן לפנסיה ותגמולים בע"מ" רשיון מבטח שמספרו 1/347, שהוצא בהתאם לסעיף 85 א' לחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשמ"א - 1981 ותוקפו החל מיום תחילת החוק 1.7.81.

אישור קופות גמל

לקרן אישור קופת גמל לקצבה מס' 1/347, המתחדש מידי שנה והינו בתוקף עד ליום 31.12.2006 קיימת מגבלה להפקדות בהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד – 1964.

עמית קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ

קרן פנסיה לעמיתים ותיקים

צבירת זכויות הפנסיה

בקרן מופעלות כיום שתי תוכניות לצבירת פנסיית יסוד לפי הפירוט הבא:

(1) תוכנית צבירת הפנסיה לעמיתים שהצטרפו עד 31.12.1988

בתוכנית זאת, הפנסיה מחושבת עפ"י ותק צבור ושכר קובע.

על פי תקנון הקרן, עמית שהצטרף עד יום 31.12.1988 רשאי לבחור, לפני מועד תחילת תשלומי הפנסיה, בחירה בלתי חוזרת בין שתי האפשרויות לחישוב פנסיה ועל פיהן נקבע אופן הצמדת תשלומי הפנסיה:

1. הצמדה לתוספת יוקר - לפי אפשרות זו השכר הקובע לפנסיה יחושב על פי השכר הריאלי הממוצע ועל בסיס לוח הפנסיה הישן כדלקמן:

10 שנות וותק	-	30%
לכל שנה נוספת	-	1.4%
שיעור הצבירה המירבי	-	65%

תקופת האכשרה בתוכנית זאת היא 10 שנים מלאות בהן שולמו לקרן התשלומים המגיעים מהמעסיק והעובד.

2. הצמדה למדד - לפי אפשרות זו גובה הפנסיה יקבע על פי סכום הצבירה שיצטבר לזכות העמית בהגיעו לגיל הפרישה ועל בסיס חישוב אקטוארי, בתוספת של עד 20%, אולם בכל מקרה הפנסיה לא תעלה על הפנסיה המחושבת לפי אפשרות 1 ולא תפחת מ-5% מהשכר הממוצע במשק (פנסית מינימום).

(2) תוכנית צבירת הפנסיה לעמיתים שהצטרפו החל מ-1.1.1989

תוכנית זאת מבוססת על טבלת צבירת אחוזי פנסיה שנתיים המקנה "מנות פנסיה" לפי תשואה של 5.3%. התוכנית מאוזנת אקטוארית ברמה אישית, "המנות" מחושבות בעת התשלום לגבי כל הפקדה בנפרד, לפי גיל ומין העמית.

זכויות הפנסיה נצברות כשהן צמודות למדד יוקר המחיה מדי חודש בחודשו.

שיטה זאת אינה מחייבת תקופת אכשרה, אולם קיימת פנסית מינימום בשיעור 5% מהשכר הממוצע במשק.

קרן סיכון

מטרת קרן הסיכון הינה לצבור עתודות לחיזוקה וביסוסה של קרן הפנסיה.
המקור הכספי של קרן הסיכון הוא מניכוי מעמיתים העוזבים ומושכים את סכום הצבירה שלא כפנסיה חודשית, בשיעורים הבאים:

1. 3% מהצבירה - ממשיכות לפני גיל פרישה.

2. 1% מהצבירה - ממשיכות לאחר גיל פרישה.

3. במקרה מות עמית אין מבוצע ניכוי לקרן סיכון והכספים משולמים במלואם למוטבים (נהנים).

עמית קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ

קרן פנסיה לעמיתים ותיקים

<u>שינויים בתקנון הקרן</u>

בשנת 2005 לא היו שינויים בתקנון הקרן.
ביום 5.3.06 אישר אגף שוק ההון תיקון בתקנון ע"י הוספת פרק המסדיר זכויות עמיתי תקופת הביניים.

<u>הסדר הניהול</u>

קרנות הפנסיה והתגמולים של "עמית" מנוהלות באמצעות מוסדות עמית המאוישות ע"י נציגי העובדים, המעבידים והעצמאיים ונציגי חברת הניהול, "הפניקס ניהול קרנות פנסיה וגמולים בע"מ" (שהינה חברת בת של הפניקס הישראלי בע"מ).

חברת הניהול מעמידה לרשות החברה, על חשבונה, את כל העובדים נושאי התפקידים ונותני השירותים וכן משרדים ומערכות תפעול וזאת בתמורה לדמי הניהול ששיעורם נקבע בסעיף 144 לתקנון.

להסדר הניהול ניתן תוקף בפרק ח' בתקנות עמית: (הוראות מיוחדות בתקופת ניהולה של עמית ע"י חברת הניהול), עפ"י אישור האסיפה הכללית המיוחדת מיום 24.12.1992 ואישור הממונה על שוק ההון, בטוח וחסכון מיום 15.3.1993, בהתאם לפירוט להלן:

(1) חברת הניהול ממנה 4 נציגים מטעמה באסיפה הכללית, במועצה ובועד הפועל - ו-3 בועדת ההשקעות (להלן: "נציגי חברת הניהול").

(2) לנציגי חברת הניהול באסיפה הכללית, במועצה ובועד הפועל-51% (חמישים ואחד אחוזים) מזכויות ההצבעה באסיפה הכללית, וכן (לפי העניין) במועצה ובועד הפועל: 2 מנציגי חברת הניהול ובהם מנכ"ל החברה או בהעדרו ממלא מקומו (כמשמעותם בתקנה 131 בתקנות), ישתתפו בישיבותיהן של האסיפה הכללית, המועצה והועד הפועל.

(3) העמיתים החברים בחברה רשאים לבחור באסיפה הכללית לפי שיקול דעתם הבלעדי, מיופי כוח מטעמם, כחברים במועצה ובועד הפועל, בהתאם ובכפיפות לתנאים ולהוראות המפורטים בתקנות החברה.

(4) לנציגי העמיתים במועצה ובוועד הפועל 49% (ארבעים ותשעה אחוזים) מזכויות ההצבעה כשלכל אחד מנציגי העמיתים שיצביעו במועצה ובועד הפועל יועבר חלק יחסי מזכויות ההצבעה, לפי היחס של 1 חלקי מספר המצביעים הנוכחים במועצה או בועד הפועל.

(5) לעמיתים וכן לנציגי העמיתים (לפי העניין), באסיפה הכללית 49% (ארבעים ותשעה אחוזים), מזכויות ההצבעה באסיפה הכללית, כשלכל אחד מהעמיתים, וכן לכל אחד מנציגי העמיתים יוקנה חלק יחסי מזכויות ההצבעה, בהתאם להוראות תקנות החברה.

עמית קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ

קרן פנסיה לעמיתים ותיקים

הרכב מוסדות עמית

(1) האסיפה הכללית.
(2) מועצת עמית.
(3) הועד הפועל.
(4) נציגות העמיתים.
(5) ועדת השיפוט.
(6) ועדת ההשקעות.

מועצת "עמית" והועד הפועל

כל חברי מועצת "עמית" נבחרו לחברים בועד הפועל שהינו דירקטוריון החברה.

רשימת החברים ופרטיהם האישיים במפורט מופיעים בדיווח התקופתי הנלווה לדוח זה.

מספר הישיבות שהתקיימו

בשנת 2005 התקיימו 4 ישיבות של מועצת עמית ו- 4 ישיבות של הועד הפועל.

ועדת ההשקעות (ועדת משנה של המועצה)

הועדה מונה 5 חברים, שמתוכם 3 נציגים חיצוניים, 2 מביניהם בעלי מומחיות בתחום שוק ההון והשקעות הון. 2 הנותרים של ועדת ההשקעות הינם דירקטורים ממונים על ידי מועצת עמית.

הרכב הועדה הותאם לדרישות תקנות ההשקעה החדשות.

בשנת 2005 קיימה ועדת ההשקעות 24 ישיבות.

חברי הועדה:

ועדת השקעות:

משפחה ושם	מקום עבודה	תפקיד בדירקטוריון
נפתלי שלו	בחן	דירקטור- נציגות העמיתים.
עו"ד בן עמי עמירן	עצמאי	דירקטור חיצוני ויו"ר הועדה.
גדעון בן נון	חיסונים פיננסיים	נציג חיצוני, מומחה.
סיגל גרינבוים	משרד רו"ח	דירקטור חיצוני
דוד דוד	הפניקס	דירקטור

עמית קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ

קרן פנסיה לעמיתים ותיקים

<u>שמות שלושת העובדים הבכירים בהנהלת הקרן ותפקידיהם בקרן</u>

לקרן אין עובדים והיא מקבלת שירותי ניהול מ"הפניקס ניהול קרנות פנסיה וגמולים בע"מ".

1. **<u>השימוש בזכויות ההצבעה</u>**

בהתאם לנוהל שהתקבל בדירקטוריון הקרן, מאחר ולא קיים בתיק ההשקעות תאגיד שחמישה אחוזים מנייר הערך שהנפיק מוחזק ע"י הקרן, הקרן משתתפת בכל אסיפה כללית של חברה מוחזקת, כאשר על סדר היום עומדות החלטות מהותיות שיש בהן כדי להשפיע באופן מהותי על אחזקות הקרן.

2. **<u>מתכונת כללית לקבלת החלטות על השקעות הקרן</u>**

בקובעה את מדיניות השקעת כספי החברה וכספי הקרנות, ועדת ההשקעות פועלת בהתאם לעקרונות מדיניות ההשקעות, שנקבעת, מעת לעת, על ידי הועד הפועל, המועצה או האסיפה הכללית של החברה, בהתאם לסמכויות כל אחד מהגופים האמורים, וכן בהתאם ובכפיפות להוראות המיוחדות לעניין זה (אם ישנן), בכל דין.

3. **<u>ניהול תיק ההשקעות</u>**

את תיק ההשקעות במלואו מנהלת מחלקת ההשקעות של הפניקס הישראלי ופועלת בהתאם למדיניות ועדת ההשקעות. המחלקה יוזמת פעולות שונות על מנת לשפר את תשואת ההשקעות הכוללת של הקרן בתאום עם ועדת ההשקעות.

4. **<u>הקשר בין ועדת ההשקעות למנכ"ל הקרן ומנהל תיק ההשקעות של הקרן</u>**

קיים קשר מתמיד בין ועדת ההשקעות, המנכ"ל או חשבת הקרן ומנהל תיק ההשקעות המשתתפים בכל ישיבות הועדה.

5. **<u>נציגות העמיתים</u>**

העמיתים בוחרים, באסיפה הכללית, גוף (להלן: "המועצה"), אשר חלים עליה כל הזכויות והחובות החלים על דירקטוריון על פי הדין ותקציב החברה.

המועצה תפעל בהתאם לסדרי עבודה שיקבעו על ידה, לפי שיקול דעתה הבלעדי ובכפיפות להוראות הדין. נציגות העמיתים מורכבת מ-2 נציגי מעסיקים, נציג עצמאי, 3 נציגי עובדים, ונציג חברת הניהול ו-2 דחצים.

<u>חברי נציגות העמיתים:</u>

<u>משפחה ושם</u>	**<u>סטטוס</u>**	**<u>חברה</u>**
צור יעקב	נציג העצמאים	יד שרה
קופנס אלכס	נציג העובדים	מזכירות בית יצחק
גלייך יוסי	נציג העובדים	בנק איגוד
ורטהיים שמואל	נציג העובדים	בנק איגוד
גרינגרו חנוך	נציג העובדים	עוף טנא
קוכמן דודו	נציג העובדים	איחוד החקלאי
שלו נפתלי	נציג העובדים	בחן
בן ישי משה	נציג המעסיקים	משקי חירות

עמית קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ

קרן פנסיה לעמיתים ותיקים

חברי נציגות העמיתים: (המשך)

משפחה ושם	סטטוס	חברה
עמליה זדקה	נציג המעסיקים	בנק איגוד
חמוי יעקב	נציג המעסיקים	פדי אור
שוורץ אברהם	נציג המעסיקים	לי קל אירועים
עמידן בן עמי	דח"צ	
גרינבוים סיגל	דח"צ	
יוסי וסרמן	נציג חברת הניהול	
אריה אריאלי	נציג חברת הניהול	

6. **ועדת השיפוט**

ועדת השיפוט נבחרת ע"י האסיפה הכללית מידי שנה ומונה 6 חברים מתוכם 3 נציגי מעסיקים. מקרה של סכסוך או חילוקי דעות בין עמית לחברה ניתן להביאו להכרעת הועדה, בהסכמת הצדדים. הרכב של 3 מתוך 6 החברים מהווה הרכב חוקי ויהיה בעל סמכות.

חברי ועדת השיפוט:

משפחה ושם	מקום עבודה	תפקיד בדירקטוריון
מוקמל יצחק	בנק איגוד	ועדת שיפוט
אבידור דוד	עצמאי	ועדת שיפוט
וינברג שמחה	פנסיונר	ועדת שיפוט
לאופולד אריה חיים, רו"ח	בחן	נציג המעסיקים
בודור דב	טנא	נציג המעסיקים
צברי שלום	פרי-אור	נציג המעסיקים

7. **ועדת הלוואות**

ועדת ההלוואות קיימה 3 ישיבות בשנת 2005.

חברי הועדה

משפחה ושם	מקום עבודה
איתן לוי	הפניקס
חמוי יעקב	פרי אור
סירטו נאוה	הפניקס ניהול
יוסי וסרמן	הפניקס ניהול

8. **מינויים ונושאי תפקידים עיקריים בחברה**

מנהל כללי	-	יוסי וסרמן עד 1.03.06
מנהל כללי	-	אבי אקאהרם מ- 8.03.06
רואה החשבון	-	צבי ורדי ושות'
אקטואר הקרן	-	אורזיצר ישעיהו
מבקר פנימי	-	בועז גזית, רו"ח

עמית קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ

קרן פנסיה לעמיתים ותיקים

גמול לדירקטורים

הגמול לדירקטורים ששולם בשנת 2005 הסתכם בסך 10 אלף ש"ח.

(ב) תחומי פעילות עיקריים והשינויים שחלו בהם בתקופת הדוח הכספי, תוך התייחסות לקבוצות ענפים מרכזיות על פי ענפי המשק המבוטחים בקרן הפנסיה.

מספר העמיתים בקרן הפנסיה

ביום 31.12.2005 מניין חשבונות העמיתים בקרן הפנסיה עמד על 2,153 מתוכו 1,091 חשבונות עמיתים פעילים, לעומת שנת 2004 בה מניין חשבונות העמיתים בקרן הפנסיה עמד על 2,055 מתוכו 1,212 חשבונות עמיתים פעילים.

(ג) הרכב ההכנסות בתקופת הדוח לפי הפירוט שלהלן:

הכנסות	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2005 אלפי ש"ח מדווחים	2004 אלפי ש"ח מדווחים	2003 אלפי ש"ח מותאמים
מאג"ח מיועדות ממשלתיות	54,035	17,882	16,069
מאג"ח מיועדות אחרות	-	163	72
מאג"ח אחרות לא מיועדות	2,863	485	68
מניירות ערך סחירים	5,377	1,472	211
מפקדונות והלוואות	931	479	710
הכנסות אחרות, נטו	1	(44)	33
מזומנים ושווי מזומנים	146	191	365
סה"כ הכנסות	63,353	20,628	17,528

אגרות חוב ממשלתיות

התשואה על אגרות חוב אלה הינה 5.57% האגרות הינן מסוג מירון :

פקדון אצל החשב הכללי (מקודם אג"ח אחרות בלתי סחירות)

הקרן מחזיקה באג"ח לא ממשלתיות בלתי סחירות של חברת "גמול" חברה להשקעות בע"מ שהומרו לפקדון אצל החשב הכללי.

(ד) התפתחויות או שינויים מהותיים בהסכמי ביטוח משנה בהשוואה לשנים קודמות, והתפתחויות בנושא ביטוח הדדי לעמיתי הקרן.

ביטוח משנה

הקרן מפעילה תוכנית פנסית יסוד בלבד ואינה מבטחת את העמיתים בביטוח משנה.

עמית קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ

קרן פנסיה לעמיתים ותיקים

<u>ביטוח הדדי</u>

עמיתים בקרן, יכולים תמורת פרמיה של 253 ש"ח לשנת 2005 להיות מבוטחים בביטוח חיים הדדי. הביטוח מבוצע ע"י הפניקס הישראלי בע"מ. סכום הביטוח למבוטח שגילו עד 65 שנה 76,800 ש"ח. גובה סכום הביטוח למבוטחים שגילם 66 - 70 שנה 38,400 ש"ח.

ביטוח משלים (אבדן כושר עבודה ופטירה):
לצורך הרחבת והשלמת זכויותיהם של עמיתי הקרן חלק מעמיתי קרן הפנסיה מבוטחים על חשבונם בביטוח אבדן כושר העבודה וביטוח חיים לסיכוני מוות. ביטוח זה קיים מינואר 1982 עפ"י הסכם המתחדש מידי מספר שנים בין עמית ובין החברה המבטחת, תמורת פרמיה המשולמת ע"י המעבידים והעובדים. ההסכם לביטוח הנוכחי התחדש ונחתם מ-1.1.1997 עם "איילון חברה לביטוח בע"מ" לתקופה של 5 שנים ומתחדש אוטומטית מידי שנה לאחר מכן בהתאם לאישור המועצה.

להלן פרטי הכיסויים וסכומי הביטוח:

מקרה מוות - 60 משכורות חודשיות של "השכר הקובע".

אבדן כושר עבודה מלא - פיצוי חודשי בגובה מכפלת "שיעור הפיצוי" ב"שכר הקובע" בנוסף, תשלם חברת הביטוח לעמית מידי חודש סכום השווה ל- 11.5% משכרו הקובע של העובד. כל זאת החל מתום החודש השישי של אבדן כושר העבודה עד לגיל 65.

שיעור הפיצוי - 3% לכל שנת ותק פנסיוני עד 10 שנות ותק פנסיוני ראשונות ועוד 1.4% לכל שנת ותק פנסיוני נוספת ולכל היותר 65% מהשכר הקובע לביטוח זה.

חישוב הפיצוי החודשי לאבדן כושר הן לגברים והן לנשים הינו לגיל 65 כלומר:

א. <u>שיעור הפיצוי</u>

שיעור הפיצוי מחושב על בסיס הוותק הפנסיוני בקרן הפנסיה עד גיל 65.

ב. <u>תקופת התשלום</u>

הפיצוי משולם עד גיל 65 (במקום עד לגיל 60 שהינו גיל הפרישה לנשים).

אבדן כושר עבודה חלקי - במקרה של נכות חלקית ותמידית הגורמת לאבדן כושר עבודה תמידי בשיעור שבין 50% ל-74% , ישולם סכום חד פעמי בגובה 30 משכורות חודשיות לפי השכר הקובע והמבוטח ימשיך להיות מבוטח על מחצית הפיצוי החודשי שבו היה מבוטח לפני קרות האירוע ובכל מקרה לא יותר מ- 50% מהכנסתו החודשית.

עמית קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ

קרן פנסיה לעמיתים ותיקים

הביטוח מגשר על פער בין זכויות העמיתים בפנסיית יסוד לבין חלק מהזכויות הקיימות בפנסיה מקיפה כאשר אין הקרן נושאת באחריות הביטוחית אלא מהווה גורם המקשר בין העמיתים המבוטחים לבין חברת הביטוח, ללא תמורה.

(ה) **<u>אירועים חריגים מאז הדוח הכספי האחרון, לרבות ארגון מחדש של קרן הפנסיה ו/או החברה המנהלת, אמצעי התייעלות שננקטו, סכסוכי עבודה, שינויים מהותיים בבעלות או בהנהלה, רכישת חברות.</u>**

<u>הפרדת הניהול בין קרנות הפנסיה הותיקות לחדשות</u>

במרס 2000 התקבלה הוראה מהממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר בדבר קיום הפרדה מוחלטת בין מנגנוני הניהול והתפעול של קרן הפנסיה לעמיתים ותיקים מאלו של קרנות הפנסיה לעמיתים חדשים לא יאוחר מיום 31.3.2001 בהתאם ללוח הזמנים שנקבע בהוראה.
הקרן פנתה לאגף שוק ההון בבקשה לפטור אותה מהוראות אלו בשל אי התאמתם לגודלה של הקרן, לאופן התארגנותה ובשל הניהול המבוצע בחברת ניהול בבעלות פרטית.
במכתב אגף שוק ההון לקרן מיום 8 בינואר 2003 מאשר הממונה לקרן את דחיית יישום ההוראה האמורה.

<u>עמיתי תקופת הביניים</u>

א. ביום 22 בדצמבר 1998 ניתן בבית המשפט העליון בשבתו כבית המשפט הגבוה לצדק (בגץ) פסק דין בעתירות שהוגשו על ידי ארבעה עמיתי קרנות פנסיה, קרן פנסיה ותיקה וחברה לניהול של קרן פנסיה אחרת כנגד ממשלת ישראל, שר האוצר והממונה על שוק ההון, הביטוח והחסכון במשרד האוצר.

ב. פסק הדין קובע כי מבוטחים שהצטרפו לקרנות הפנסיה בשלושת החודשים הראשונים של 1995 (להלן: תקופת הביניים) ואשר הוראות הממונה על שוק ההון קבעו כי ישתייכו לקרנות פנסיה חדשות, יורשו להישאר כמבוטחים בקרנות הפנסיה אליהן הצטרפו (דהיינו הקרנות לעמיתים ותיקים) – בתנאים שחלו עליהם שעה שהצטרפו לקרן תוך קביעת תנאי זכאותם.

ג. עפ"י דוח אקטוארי לשנת 2004, בקרן הפנסיה החדשה המנוהלת על ידי החברה חברים כ-261 מבוטחים שהצטרפו בתקופת הביניים (כולם פעילים). הנהלת הקרן שלחה מכתבים לכל עמיתי הביניים בו התבקשו להודיע באם ברצונם לעבור לקרן הותיקה. העמיתים הנ"ל בחרו לעבור לקרן הפנסיה הותיקה בתנאים החדשים. צבירת דמי הגמולים בגין מבוטחים אלו, מיום הצטרפותם ועד לתאריך המאזן הגיעה לסך כ – 17,331 אלפי ש"ח לפי ערכי פדיון (עפ"י הדוח האקטוארי לשנת 2004). לתאריך הוצאת הדוחות הכספיים טרם נערך דוח אקטוארי לשנת 2005.

ד. לאור המספר המצומצם של המבקשים לעבור לתוכנית פנסיית היסוד ומאחר ולא יהיה הגיון כלכלי ותפעולי בהעברת עמיתים אלה לקרן הפנסיה הותיקה דבר שיחייב הקמת מנגנוני איזון, השקעה ומיכון מיוחדים עבורם, פנתה הנהלת החברה ביום 18.10.2000 לאגף שוק ההון במשרד האוצר בבקשה להשאיר עמיתים אלה בקרן החדשה במסלול נפרד עבורם, שיענה לרצונם ויקנה להם את תוכנית פנסיית היסוד המבוקשת בכללים החלים על קרנות הפנסיה הוותיקות ובכלל זה הפסקת חברות בפיגור מעל 24 חודש, ביטול תקרת הפקדות ושאר הכללים שנקבעו לקרנות הותיקות. ביום 13.12.01 הודיעה החברה לאגף שוק ההון כי החברה תמתין "עד להסדר כולל המוסכם עם שאר הקרנות ואז נסכם את יישומן לגבי הקרן".

ה. הקרן קיבלה הוראה מאגף שוק ההון להעביר את עמיתי תקופת הביניים שמבקשים להיות מבוטחים בפנסיה יסוד לקרן הפנסיה לעמיתים ותיקים.
עם אישור תיקון תקנות קרן הפנסיה לעמיתים ותיקים, יועברו כ – 260 עמיתים לקרן לפי חוזר פנסיה 1/99 מיום 14 לדצמבר 1999 והתקנות – כפי שיואשרו על ידי אגף שוק ההון.

ו. מאחר ותהליך העברה טרם בוצע, אין הדוחות הכספיים כוללים את ההתאמות המתחייבות.

<u>סיוע ממשלתי</u>

1. מאחר והקרן הוגדרה על ידי האוצר כקרן פנסיה ותיקה מאוזנת, הממונה על אגף שוק ההון במכתבו לקרן מיום 11 לדצמבר 2003 קבע את עקרונות מדיניות הפיצוי לקרנות אלו בשל הפסקת הנפקת אג"ח מירון, כדלהלן:

א. קרן פנסיה ותיקה מאוזנת תקבל מאוצר המדינה סיוע כספי, בגין כל שנת כספים משנת הכספים 2004 ואילך, בגין נכסי הקרן הזכאית העומדים כנגד התחייבויות הקרן לעמיתים שאינם עמיתי תקופת הביניים, שיהיה שווה לצירופם של שני אלה:

(1) סכום השווה למכפלת שווים המשוערך של נכסי הקרן שאינם איגרות חוב מסוג "מירון" או "ערד", בשנת כספים מסוימת, בשיעור שנתי השווה להפרש שבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על איגרות חוב מיועדות מסוג "מירון" לבין 4%.

(2) סכום השווה למכפלת שווים המשוערך של נכסי הקרן שהם איגרות חוב מסוג "ערד", בשנת כספים מסוימת, בשיעור שנתי השווה להפרש שבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "מירון" לבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על איגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" המוחזקות בידי הקרן.

הסיוע הכספי בגין נכסי הקרן הזכאית העומדים כנגד התחייבויות הקרן לעמיתי תקופת הביניים יהיה שווה לצירופם של שני אלה:

(1) סכום השווה למכפלת שווים המשוערך של נכסי הקרן שהם איגרות חוב מסוג "ערד" שהונפקו ביום 1 בינואר 2004 או לאחריו, בשנת כספים מסויימת, בשיעור שנתי השווה להפרש שבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על איגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" שהונפקו לפני היום האמור לבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על איגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" שהונפקו ביום האמור או לאחריו.

(2) סכום השווה למכפלת שווים המשוערך של נכסי הקרן, בשנת כספים מסויימת, בשיעור שנתי השווה להפרש שבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" שהונפקו לפני ה - 1 בינואר 2004 לבין 4%, ובשיעור השווה להפרש שבין 70% לבין השיעור שמהוות אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" מתוך נכסי הקרן העומדים כנגד התחייבויות הקרן לעמיתי תקופת הביניים.

לעניין זה, "עמיתי תקופת הביניים" - עמיתים שהצטרפו לקרן הזכאית בתקופה שמינואר עד מרס 1995.

ב. הסיוע יועבר לקרנות בכל שנת כספים. מנגנון העברת הסיוע לקרנות, ובכלל זה המידע שעל הקרנות יהיה להמציא כתנאי לקבלת הסיוע ומועדי העברת הסיוע,ייקבעו בידי שר האוצר.

ג. ההתייחסות לענין הפוטנציאל לתנודתיות בתשואת קרנות הפנסיה הותיקות המאוזנות תינתן לאחר מתן המלצות הועדה הציבורית לבחינת אופן השימוש בעתודה הממשלתית המיוחדת להגנה על עמיתי קרנות הפנסיה, ברשותו של פרופ' אמיר ברנע.

לתאריך הוצאת הדוחות הכספיים, הקרן נערכת לתיקון התקנות בעניין עמיתי תקופת הבניים והעברתם כמתחייב בהוראות האוצר.

2. אישור הממונה לתיקון התקנון בעניין עמיתי הביניים ניתן ביום 5.3.06 עמיתי הביניים לרבות הכספים הרשומים לזכותם יועברו לקרן לאחר מועד הגשת הדוחות הכספיים. בסכום הסיוע הממשלתי העתידי לא נכללו כספים בגין עמיתי תקופת הביניים.

עמית קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ

קרן פנסיה לעמיתים ותיקים

2. תיאור הסביבה העסקית

(א) מגמות בענף הפנסיה, השפעתן על עסקי קרן הפנסיה בתקופת הדוח ועל נתוני הדוח הכספי של הקרן:

החסכון הפנסיוני, על מרכיביו השונים, הינו חסכון ייעודי לטווח ארוך ביותר, ומהווה נדבך חשוב ביותר להבטחת הביטחון הכלכלי של משקי הבית במצבים ובאירועים של אבדן הכנסה לתקרן ממושכת, דהיינו, בעת הפרישה מהעבודה, באירועי אבדן כושר עבודה (נכות) ובאירועי פטירה (שאירים). למדינה יש עניין מיוחד בהסדרת ובהבטחת אפיק חסכון זה אשר עולה בקנה אחד הן עם צרכי משקי הבית והן עם המדיניות החברתית של המדינה. אפיק זה זוכה במדינות רבות וכן במדינת ישראל לעידוד באמצעים שונים לרבות עידוד בתחום הטבות המס.

הסדר הפנסיה 2003

1. כללי:

במחצית הראשונה של שנת 2003 העביר משרד האוצר תיקוני חקיקה בחוק הפיקוח על עסקי ביטוח ובשורה של חוקים אחרים. תכליתם של תיקוני חקיקה אלו – הסדרת מצבן של קרנות הפנסיה הוותיקות הגירעוניות. במסגרת זו נקבעו בין היתר:

א. אופן מימון הגירעון וחלוקת הנטל בין המדינה המעסיקים והעמיתים.

ב. הפסקת הנפקת אגרות החוב המיועדות מסוג "מירון" בעלות תשואה של 5.57% והמרתן באגרות חוב "ערד" בעלות תשואה של 4.8% וללא ניכיון.

ג. היקף אגרות החוב המיועדות ירד מ-95% ל-30%.

ד. קביעת גילאי פרישה והגבלות מנהליות רבות על עמיתי קרנות הפנסיה.

ה. הגבלת ההשקעה של הקרנות בשוק ההון כך שקרנות הפנסיה יחוייבו להשקיע עד 80% באגרות חוב של מדינת ישראל.

כחלק מהתוכנית ניטלה השליטה בקרנות אלו מידי ההסתדרות והועברה למנהלים מורשים.
עלות הסדר הפנסיה נקבעה על ידי משרד האוצר על כ-73 מיליארד ש"ח שיוצאו במהלך השנים הבאות. עלות זו שונתה במהלך אפריל 2004 ונוספו לה עוד כ- 5.3 מיליארד ש"ח בעקבות שינויים והטבות שנוספו. סך העלות המשוערכת ליום 31 בדצמבר 2004 עומדת על סך של כ-85 מיליארד ש"ח.

2. עמית וקרנות הפנסיה הוותיקות המאוזנות:

קרנות הפנסיה המאוזנות מקיפות על פי הערכת האוצר כ-10% מקרנות הפנסיה הוותיקות. יציבותן ומעמדן לא הוסדר בחוק הפיקוח על עסקי הביטוח, למעט הדרישה המקורית להכנסת מנגנון איזון אקטוארי לקרן הפנסיה. דרישה זו מולאה בשלהי שנת 2003.
לאור דרישת האוצר לשוויון בין הקרנות המאוזנות לאלו הנתונות בהסדר החליט משרד האוצר באופן חד צדדי על הפסקת הנפקת אגרות החוב המיועדות לכלל קרנות הפנסיה ובכללן "עמית" והשוואת תנאי ההשקעה בין קרנות אלו לקרנות הפנסיה שבהסדר ומתן פיצוי.

<u>הרפורמה בתחום הפנסיוני משנת 1995</u>

ב-1995 החליטה הממשלה על רפורמה בתחום הפנסיוני לפיה, בין היתר, חברות שניהלו קרנות הפנסיה עד 31 בדצמבר 1994 מנועות מלהמשיך ולבטח עמיתים חדשים בקרנות הפנסיה הקיימות שבניהולן.

בהתאם למתחייב מהרפורמה, "עמית" חדלה לצרף עמיתים חדשים לקרן הפנסיה לעמיתים הוותיקים החל מה-1/1995 ו/או אם כן נתמלאו בהם ההוראות החוקיות. כמו כן הקימה "הפניקס ניהול קרנות פנסיה וגמולים בע"מ" את קרן הפנסיה המקיפה עמית וקיבלה לשם כך אישור הגופים המוסמכים.

(ב) <u>מאפיינים והתפתחויות בענף הפנסיה, לרבות שיטות שיווק, ביטוח משנה, מיסוי, פיקוח ממשלתי עליהם ומידת התחרות בהם:</u>

<u>הבעייתיות של הסדר הפנסיה</u>

למעשה הסדר הפנסיה החדש שבתוקף מיום 1.1.1995 , אמור היה לתת מענה לגירעון האקטוארי של קרנות הפנסיה הותיקות ולמנוע כניסת מבוטחים חדשים שהיו מעמיקים את הגירעון. בפועל, היו אמורות קרנות פנסיה גרעוניות מסוימות להסגר וכן העובדים המצטרפים לגופים בהם קיימת פנסיה תקציבית, אמורים לעבור לפנסיה צוברת.

(ג) <u>השפעת חוקים, תקנות והוראות חדשות על עסקי קרן הפנסיה בתקופת הדוח ועל נתוני הדוח הכספי:</u>

<u>חוק ההסדרים</u>

חוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכללית לשנת 2000) התש"ס 1999- משפיע באופן מהותי על שוק ההון בכללותו, ועל קופות הגמל לקצבה בפרט. השינויים נכנסו לתוקף ב-10.1.2000 ועמית פועלת בהתאם לכך.

מאחר ומשיכת כספים שהופקדו לאחר מועד זה מחויבת במס הכנסה כמשיכה שלא כדין צפוי שינוי טעם העמיתים בטווח הרחוק והעדפת היציאה לפנסיה על פני משיכת הכספים.

עמית קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ

קרן פנסיה לעמיתים ותיקים

<u>מדיניות ההשקעה</u>

נכסי הקרן מושקעים בכפוף להנחיות שנקבעו בתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) תשכ"ד - 1964 (להלן "תקנות מס הכנסה") ובהתאם למדיניות הדירקטוריון.
בחודש ספטמבר 2003, בעקבות הוראות החוק לתוכנית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנים 2003 ו – 2004) תשס"ג – 2003 (להלן – חוק התוכנית הכלכלית), נכנסו לתוקפן תקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל) (תיקון מס' 3) תשס"ג – 2003 (להלן – תקנות ההשקעה).

עד לאותו מועד קבעו תקנות ההשקעה, כי קרן פנסיה ותיקה תשקיע לפחות 93% משווין המשוערך של נכסיה באג"ח מיועדות (שהונפקו במיוחד לקרנות) צמודות מדד ונושאות ריבית בשיעור 5.5%. לגבי יתרת הנכסים בשיעור 7% חלו מגבלות שונות.
בעקבות חוק התוכנית הכלכלית הופסקה הנפקת האג"ח המיועדות לקרנות הפנסיה הותיקות ובתקנות ההשקעה נקבע, כי הקרנות ישקיעו את כספן כלהלן:

1. באג"ח מיועדות שהונפקו עד לחודש ספטמבר 2003 ובאג"ח מיועדות חדשות המונפקות לקרנות הפנסיה צמודות למדד ונושאות ריבית של 4.8%, סך האחזקה באג"ח מיועדות יהיה 30% משווים המשוערך של נכסיה.

2. לפחות 50% באג"ח סחירות של ממשלת ישראל, לפחות 13% באג"ח של מדינת ישראל או בהלוואות ופיקדונות המדורגים – A לפחות ועל יתרת הנכסים יחולו כללי ההשקעה כפי שהיו נהוגים עד לאותו מועד.

<u>רפורמת רבינוביץ</u>

עם כניסתה לתוקף של רפורמת "רבינוביץ" בתחילת שנת 2003, אשר במסגרתה קיים עידוד והטבות מס לחסכון לפנסיה, צפוי מסלול הפנסיה לקבל תנופה בתוך סה"כ סל המוצרים הסוציאליים של העובדים.

<u>שינוי שיעורי הפרשה המותרים עובד-מעביד</u>

בתוכנית הבראה לכלכלת ישראל הסדר קרנות הפנסיה שונו שיעורי ההפרשה המותרים לעובד ולמעביד. שינוי זה מעניק הטבות מס נוספות למפרישים ויכול שיהווה מנוף להגדלת היקף הצבירה בקרן.

<u>דחיית גיל הפרישה</u>

באפריל 2004 נכנס לתוקפו תיקון חוק גיל פרישה הדוחה את גיל הפרישה של נשים וגברים. מאחר והקרן אינה גרעונית אין החוק מחייב אותה בשינוי מועדי הפרישה אך ייתכן ויגרום לגיוון ותוספת מסלולי פנסיה חדשים.

עמית קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ

קרן פנסיה לעמיתים ותיקים

הפסקת התאמה של דוחות כספיים ודיווח כספי בסכומים מדווחים

בשנת 2001 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 12, בדבר הפסקת ההתאמה של דוחות כספיים. בהתאם לתקן זה (כפי שתוקן על ידי תקן חשבונאות מספר 17) נדרש להפסיק את ההתאמה של דוחות כספיים לאינפלציה החל מיום 1 בינואר 2004. אגף שוק ההון בחוזר פנסיה 5/04 אימץ גישה זו והורה על הפסקת התיאום.הקרן יישמה את הוראות התקן והנחיות האוצר ולפיכך הופסקה ההתאמה לאינפלציה החל מיום 1 בינואר 2004. לעניין אופן הצגת הסכומים ראה באור 2 לדוחות הכספיים.

חקיקה ראשית:

א. חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תיקון מס' 14), התשס"ה-2005

1. בעבר, נהגו חלק מקרנות הפנסיה לאשר קצבת נכות לצמיתות או לתקופה בלתי מוגבלת. חלקן נמנעו מביצוע מעקב על מצב בריאותו של העמית. בשנת 2002 הורה הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון לקרנות הפנסיה לבחון המשך זכאותם של מקבלי קצבת נכות לקצבה, לאחר שנמצא כי עמיתים שקבלו קצבת נכות לצמיתות עבדו במשרה מלאה שנים רבות ואף צברו זכויות פנסיה בקרנות אחרות. במהלך שנת 2004 (בעיקר) בוצע מהלך נרחב של מעקב נכות. בעקבותיו שונה שיעור נכותם של רבים. חלקם חדלו לקבל קצבת נכות. ריבוי תביעות משפטיות בנדון הביא לשינוי בחקיקה.

2. בתיקון מס' 14 לחוק הפיקוח על הביטוח, מיום 20.6.2005, נקבע כי אין להפחית את שיעור הנכות של מקבלי קצבת נכות, בהתקיים כל התנאים הבאים:

א. ההחלטה בדבר הזכאות לקבלת קצבת נכות מהקרן נקבעה לפני חודש אוקטובר 2003 (להלן: "**ההחלטה המקורית**");

ב. שולמה קצבת נכות בגין חודש ספטמבר 2003;

ג. בהחלטה המקורית לא נקבעה תקופה קצובה לקבלת קצבת הנכות;

ד. התקיים אחד מאלה:

1. מועד ההחלטה המקורית היה 60 חודשים או יותר לפני מועד הזימון לבדיקת נכות חוזרת ו/או לפני המועד בו התקבלה ההחלטה להפחית את שיעור הנכות;

2. העמית הגיע לגיל פרישה מוקדמת כהגדרתו בתקנון האחיד לפני המועד בו זומן לבדיקה חוזרת ו/או התקבלה ההחלטה להפחית את שיעור הנכות.

3. בעקבות התיקון בחוק הפיקוח על הביטוח נמנעות הקרנות משינוי בשיעור הנכות של מי שהתקיימו בהם התנאים הקבועים בחוק. הקרנות בודקות את המשך הזכאות וסכום קצבת הנכות, בהתייחס להכנסות מעבודה אחרות שיש למקבל הקצבה.

ב. חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005

ב/1. כללי

4. בחודש אפריל 2004 מינה שר האוצר צוות בין משרדי לרפורמה בשוק ההון בראשות ד"ר יוסי בכר. צוות זה המליץ כי יחוקק חוק קופות גמל אשר יסדיר את כללי הפיקוח והאכיפה לגבי קופות גמל, כאמור לעיל.

5. ביום 25.5.05 הונחה הצעת החוק על שולחן הכנסת וביום 25.7.05 התקבל החוק. על פי האמור בסעיף 85(א) לחוק, תחילתו 90 ימים ממועד פרסומו (10.8.05), קרי ביום 7.11.05.

6. החוק מבוסס בעיקרו על הוראות תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 (להלן: "**תקנות מס הכנסה**") ומקנה להוראות תקנות מס הכנסה אשר נכללו בו, מעמד של דבר חקיקה ראשי. הסקירה הבאה נוגעת לתוספות המהותיות שנוספו בחוק החדש, על ההוראות הקבועות בתקנות מס הכנסה.

7. נקבעה בחוק עליונות התקנון כמסמך המסדיר את זכויות וחובות העמיתים והקופות. הוטלה חובה על הפועלים בשם הקרנות לפעול בהתאם להוראות התקנון בלבד ולהימנע מהקניית זכויות שאינן קבועות בתקנון. בחוק נקבע מהם הנושאים שחובה להסדירם בתקנון וסנקציות נגד מי שפועל בניגוד להוראות התקנון.

8. במסגרת המגמה לתת לעמיתים אפשרות לבחור את הקרן בה יבוטחו או הקופה בה יצברו חסכונות, קובע החוק כי עמית יכול לבחור את אלה ויכול לשנות מעת לעת את בחירתו. זכות בחירה זו אינה נתונה לעמיתי קרנות הפנסיה הותיקות להן מונתה מנהלת מיוחדת.

9. נקבעו הוראות בדבר משיכת כספים מקופות הגמל בדומה לאלה הקבועות בתקנות מס הכנסה. הוטל איסור על העברה, שיעבוד או עיקול של זכויות עמית בקופת גמל. בהסכמת שר המשפטים, ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי שר האוצר, לקבוע תנאים או נסיבות בהן ניתן יהיה לעקל זכויות עמית בקופת גמל.

10. סעיף 2 לחוק, קובע כי ניהול קופת גמל ייעשה על ידי חברה מנהלת שניתן לה רישיון ולפי תנאיו. בהתייחס לקופות גמל לקצבה להן מונתה מנהלת מיוחדת, על פי האמור בסעיף 86(ח) לחוק, יש לראותן כחברה מנהלת לעניין כל דין. בהתאם, קרן פנסיה כאמור אינה חייבת להקים חברה מנהלת.

ב/2. וועדת ההשקעות

11. על-פי הקבוע בחוק, על רוב חברי ועדת ההשקעות להיות כשירים לכהן כדירקטורים חיצוניים והדירקטוריון (לענייננו, המנהלת המיוחדת, היא בעלת סמכויות הדירקטוריון) יהא רשאי למנות כחבר ועדה גם מי שאינו דירקטור בחברה המנהלת.

12. חל איסור ניגוד עניינים כללי על חברי ועדת השקעות. לא ימונה ולא יכהן כחבר ועדת השקעות מי שתפקידיו או עיסוקיו האחרים עשויים ליצור ניגוד עניינים עם תפקידו כחבר הועדה או שיש בהם כדי לפגוע ביכולתו לכהן כחבר כאמור.

ב/3. מיזוג קופות גמל

13. ניתן למזג קופת גמל אחת באחרת ולפצל קופת גמל לשתי קופות או יותר באופן שחלק מהעמיתים בקופה אחת יועברו לקופת גמל אחרת ובלבד שזכויות העמיתים יישמרו בשתי הקופות. כל זאת באישור הממונה.

14. חברה מנהלת נתונה לפיקוח הממונה. הממונה רשאי, לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת, ליתן הוראות להבטחת ניהולן התקין של הקופות והשמירה על ענייני עמיתיהן. הוראות אלה יכול שינתנו לכלל הקופות או לחלקן. הוראות שהוציא הממונה לפני תחילת החוק בחוזריו – דינן כדין הוראות שהוצאו לאחר תחילתו של החוק. בהתאם, אי ציות להוראות אלה דינן כאי-ציות להוראות הממונה לאחר תחילת החוק.

ההוראות יכול ויגעו בעניינים הבאים: מסירת ידיעות ומסמכים, שמירה על סודיות, מסירת מידע לרשות פיקוח בישראל ומסירת מידע לרשות פיקוח במדינת חוץ (החלה על קופות גמל את הוראות סעיפים 50-50ג לחוק הפיקוח על הביטוח), בירור תלונות הציבור, דרכי הבירור ותוצאות הבירור.

כמו כן, ניתן במסגרת ההוראות להחיל על קופות הגמל הוראות נוספות מחוק הפיקוח על הביטוח בנושאים הבאים: חיסול מרצון, חיסול עקב ביטול רשיון, שמירה על יכולת לקיים התחייבות ועל ניהול תקין, הפסקה במתן שירותים, הוצאות ביקורת, ערעור על החלטה לתיקון ליקוי.

15. לפי סמכויותיו, הממונה רשאי להורות על העברת ניהול קופת גמל לחברה מנהלת אחרת.

ב/4. הטלת עיצום כספי וקנס אזרחי

16. החוק מסמיך את הממונה להטיל על קופת גמל עיצום כספי בגין הפרת הוראות הדין. בגין הפרת חובה נמשכת רשאי הממונה להטיל עיצום בגובה 3% מן הסכום הבסיסי (150,000 ש"ח), בעד כל יום שבו נמשכת ההפרה, במקרים בהם הקופה אינה מקיימת חובות, כגון: הגשת דו"חות והודעות לממונה בהתאם להוראות סעיף 42 לחוק הפיקוח על הביטוח (דוחות כספיים ודוחות אחרים שיקבע המפקח על הביטוח), אי מלוי דרישה למתן מידע שניתנה בהתאם להוראות חוק הפיקוח על הביטוח.

17. בנוסף, נקבעו בחוק סדרה של מעשים/מחדלים שעשתה/חדלה חברה מנהלת אשר בגינם רשאי הממונה להטיל עליה עיצום כספי בסכום הבסיסי.

18. עיקר המעשים בגינם ניתן להטיל עיצום כספי בגובה הסכום הבסיסי הם אי העמדת התקנון ו/או שינויים שנעשו בו לעיון הציבור, אי מילוי הוראות החוק בנושאים הקשורים עם תשלומים לקופת הגמל ושיעבוד נכסי קופת הגמל, אי מילוי הוראות הממונה ואי מילוי חובת השתתפות באסיפה הכללית ועריכת פרוטוקול כדין.

19. הטלת קנס אזרחי: נקבע בחוק, כי מקום בו היה לממונה יסוד סביר להניח שנעשה מעשה או מחדל שקבועה בשלו עבירה, רשאי הוא להטיל על עושה המעשה או המחדל קנס אזרחי בשיעור 10% מהקנס הקבוע לפי הסעיף האמור.

20. על עיצום כספי יחולו הוראות סעיפים 92ד-92יב לחוק הפיקוח על הביטוח, בשינויים המחויבים. בעניין הפחתת סכום הקנס או העיצום הכספי; תוספת קנס על הפרה נמשכת; מועד לתשלום עיצום או קנס; התשלום מקום בו הוגש ערעור; ריבית פיגורים בגין אי-תשלום במועד; תחולת פקודת המסים (גביה) על גבית עיצום כספי או קנס; קביעה כי תשלום קנס אזרחי אינו גורע מאחריות פלילית; הדרך לערער על הטלת עיצום כספי או קנס; ופרסום דבר הטלת העיצום הכספי או הקנס.

ב/5. עונשין

21. בפרק ו' לחוק, פרק העונשין, נקבע לגבי חברה מנהלת, כי ניתן להטיל קנס עליה שגובהו פי 10 מהסכום הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, קרי 2,020,000 ש"ח. סכום זה הוא הסכום המרבי שניתן להטיל בגין העבירות המפורטות בפרק ו' בחוק. סכום הקנס ליחיד ולתאגיד שאינו חברה מנהלת קטן יותר.

22. סעיף 49(א) לחוק מפרט שורה של עבירות שהעובר עליהן דינו מאסר שנה או הקנס הבסיסי. עניינן אי קיום תנאי מתנאי הרשיון, הפרת הוראה מהוראות החוק, והפרת הוראות הממונה.

23. בעבירה נמשכת רשאי בית המשפט להטיל לכל יום שבו נמשכת העבירה, בנוסף לכל עונש אחר, קנס בשיעור החלק החמישים של הקנס שהוא רשאי להטיל על אותה עבירה. בעבירה שבוצעה במטרה להונות או להטעות גדלים עונשי המאסר והקנס.

24. בנוסף, על-פי האמור בחוק, נושא משרה בתאגיד חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירה לפי סעיף 49 בידי התאגיד או בידי עובד מעובדיו. המפר הוראה זו, דינו הקנס הקבוע לאותה עבירה אילו הוטל על יחיד. כמו כן, מקום בו נעברה עבירה לפי סעיף 49 בידי תאגיד או בידי עובד מעובדיו, חזקה היא כי נושא משרה בתאגיד הפר את חובתו האמורה לעיל – לפקח ולעשות כל שניתן למניעת העבירה - אלא אם כן הוכיח שעשה כל שניתן כדי למנוע את העבירה.

ב/6. הגשת תובענה ייצוגית נגד קופת גמל

25. הוראות פרק ה'1 לחוק הפיקוח על הביטוח - שעניינן תובענות ייצוגיות - יחולו על עמית בקופת גמל בהתייחס להפרת הוראה מההוראות לפי חוק זה או מהוראות התקנון. הדבר מאפשר לעמית להגיש תביעה ייצוגית נגד החברה המנהלת את קופת הגמל בה הוא עמית אם הוא סבור כי נגרם לו נזק (ולעניינו, נגד הקרן), בנושאים המפורטים בחוק.

ג. חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק בייעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני), התשס"ה-2005

ג/1. כללי

26. מטרת החוק היא הסדרת העיסוק בייעוץ פנסיוני כעיסוק המחייב רישיון והבטחת אובייקטיביות הייעוץ הפנסיוני, במידת האפשר.

ג/2. 'ייעוץ פנסיוני' מול 'שיווק פנסיוני'

27. על-פי האמור בפרק ההגדרות בחוק יש להבדיל בין ייעוץ לשיווק פנסיוני:

27.1 ייעוץ פנסיוני – ייעוץ הניתן ליחיד בנוגע לכדאיות החיסכון באמצעות מוצר פנסיוני, כאשר אין לנותן הייעוץ זיקה למוצר;

27.2 שיווק פנסיוני – מתן ייעוץ כאמור באמצעות מוצר פנסיוני, כאשר יש לנותן הייעוץ זיקה למוצר.

28. החוק מתיר לקופות הגמל ולקרנות הפנסיה לעסוק בשיווק פנסיוני בלבד ואין הן יכולות לעסוק בייעוץ פנסיוני. אלו רשאיות לעסוק בשיווק פנסיוני אך ורק באמצעות מי שיש לו רישיון סוכן שיווק פנסיוני אשר ניתן לו על ידי המפקח בהתאם לתנאים המפורטים בחוק. קופות גמל וקרנות פנסיה אינן רשאיות לעסוק בייעוץ פנסיוני.

ג/3. חובות, איסורים והגבלות לעניין עיסוק בייעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני

29. על בעל רישיון "להתאים את המוצר ללקוח". משמעות הדבר היא, כי יש לערוך בירור מקדים עם הלקוח בהתייחס למטרת החיסכון, מצבו הכספי, חסכונותיו הקודמים ונסיבות נוספות הרלוונטיות לעניין. המידע שניתן על ידי הלקוח הנו וולנטרי, לא ניתן לחייב את הלקוח למסור מידע כאמור.

30. בחירת המוצר לעניין שיווק פנסיוני מקום בו הבחירה נעשית על ידי גוף מוסדי או עובדו, תיעשה מתוך כלל המוצרים הפנסיוניים שלגביהם הוא עוסק בשיווק פנסיוני ובלבד שהמוצר הוא המתאים ביותר ללקוח.

ג/4. חובות אמון וזהירות

31. בעל רישיון יפעל לטובת הלקוחות בנאמנות ובשקידה בלא העדפה של ענייניו האישיים או עניינם של אחרים על פני טובת הלקוחות ובלא שיעדיף עניינו של לקוח אחד על האחר.

32. העדפה בידי סוכן פנסיוני של מוצר פנסיוני שיש לו זיקה אליו אינה מפרה את חובת האמון.

33. החוק קובע חובת זהירות לפיה על בעל רישיון לנהוג בעיסוקו בזהירות וברמת מיומנות שבעל רישיון סביר היה נוהג בהן בנסיבות דומות, וינקוט את כל האמצעים הסבירים להבטחת ענייניהם של לקוחותיו.

34. על בעל הרישיון להודיע ללקוח בכתב על קיום ניגוד עניינים בינו לבין התאגיד בו הוא מועסק או שותף לבין הלקוח. על בעל הרישיון להימנע מלבצע כל פעולה שיש בה ניגוד עניינים אלא אם כן הסכים לכך הלקוח מראש ובכתב.

35. על בעל רישיון לגלות ללקוח את כל העניינים המהותיים לייעוץ או לשיווק הניתן על ידו.

36. בהתייחס לסוכן פנסיוני, נקבעו בחוק כללי התנהגות ספציפיים שעניינם, בעיקר יידוע הלקוח בדבר עיסוקו וזיקתו למוצרים הפנסיונים.

ד/4 אחריות בעל רישיון

37. אין בעיסוק במסגרת תאגיד כדי לגרוע מתחולת הוראות חוק זה על בעל רישיון יחיד הפועל מטעם התאגיד.

38. לקוח אינו רשאי להסכים בכל צורה, בין בכלל ובין בהתייחס לעסקה ספציפית, לפטור את בעל הרישיון מחובותיו והסכמה כזו, ככל שניתנה - בטלה.

ד/5. רישום ופיקוח

39. בעל רישיון חייב לנהל רישומים של כל פעולות השיווק והייעוץ וכן ביצוע עסקאות ולשומרם משך 7 שנים. הממונה רשאי ליתן הוראות בדבר הפרטים שיש לכלול ברישומים אלה, בדבר אופן עריכתם, שמירתם ומסירתם ללקוח.

40. בעל רישיון נתון לפיקוח הממונה וזה רשאי ליתן הוראות הנוגעות לדרכי פעולת בעל רישיון, נושא משרה בו וכל מי שמועסק על ידו לאחר התייעצות עם הוועדה (שהרכבה לעניין זה, יהיה ההרכב הקבוע בסעיף 4(ב) לחוק הפיקוח על הביטוח).

ד/6. <u>עיצום כספי וקנס אזרחי</u>

41. החוק מסמיך את הממונה להטיל עיצום כספי על בעל רישיון במקרה של הפרת הוראות החוק, וקובע את סכום העיצום.

42. לממונה סמכות להטיל קנס מקום בו נעשה מעשה או מחדל שקבועה בשלו עבירה לפי סעיף 38 לחוק. הקנס יהא בשיעור 10% מהקנס הקבוע לפי סעיף 38 לחוק.

43. על עיצום כספי יחולו הוראות סעיפים 92ד-92יב לחוק הפיקוח על הביטוח, בשינויים המחויבים. בעניין הפחתת סכום הקנס או העיצום הכספי; תוספת קנס על הפרה נמשכת; מועד לתשלום עיצום או קנס; התשלום - מקום בו הוגש ערעור; ריבית פיגורים בגין אי-תשלום במועד; תחולת פקודת המסים (גביה) על גבית עיצום כספי או קנס; קביעה כי תשלום קנס אזרחי אינו גורע מאחריות פלילית; הדרך לערער על הטלת עיצום כספי או קנס; ופרסום דבר הטלת העיצום הכספי או הקנס.

44. פרק ז' לחוק קובע את שיעור הקנס הבסיס וכן מפרט רשימת עבירות שענשן שנת מאסר או קנס בסיסי (סעיף 38(א) לחוק), שנתיים מאסר או קנס בשיעור פי אחד וחצי מן הקנס הבסיסי (סעיף 38(ב) לחוק), מאסר חמש שנים או קנס בשיעור פי שלושה מהקנס הקבוע לאותה עבירה (סעיף 39 לחוק) וקנס לעבירה נמשכת (סעיף 40 לחוק).

45. בדומה להוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), גם בחוק זה נקבעה חזקה, ניתנת לסתירה, כי מקום בו הופרה הוראה מהוראות הדין בידי תאגיד או מי מעובדיו, נושא משרה בתאגיד הפר את חובתו לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירה. לא תוטל אחריות על נושא המשרה אם הוכיח כי עשה כל שניתן למנוע ביצוע העבירה.

<u>חקיקת משנה</u>:

א. <u>תקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל) (תיקון מס' 2), התשס"ה-2005</u>

במהלך חודש פברואר 2005 חתם שר האוצר על תיקון מס' 2 (התשס"ה) לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל).
התיקון האמור כולל שורה של תיקונים במספר תחומים שהעיקריים והמהותיים שבהם יפורטו להלן:

1. תיקון תקנה 19 באופן שיובהר שהמגבלה לפיה הפרשות העובד והמעביד יהיו זהות תמשיך לחול עד לגובה הפרשה של 5% (כפי שהיה לפני התיקון האחרון בתקנה 19 שבו הוגדלו ההפרשות שניתן להפריש לקופת תגמולים מ-5% ל-7.5% למעביד, ו-7% לעובד).

2. דחיית יישום הוראות המעבר לשיטת "השווי ההוגן" כפי שנקבעו בתיקון מס' 2 מיום 15.4.2004 – דחיית יישום הוראות שינוי שיטת שיערוך נכסים לא סחירים משיטת "העלות מתואמת" לשיטת ה"שווי הוגן", ב-3 חודשים (ליום 3 באפריל 2005).

עמית קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ

קרן פנסיה לעמיתים ותיקים

ב. <u>תקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל)(תיקון מס' 3), התשס"ה-2005</u>

בחודש אפריל 2005 פורסם התיקון לעיל הכולל תיקונים שהעיקריים והמהותיים הינם כמפורט להלן:

1. **תקנה 19א** – קביעה כי עמית עצמאי שנולד בשנת 1961 יהיה רשאי לקבל הטבות מס על כספים שיפקיד בקופת גמל לתגמולים בתנאי שיתקיים אחד מאלה:
   א. שולמו בשל הכנסתו המזכה באותה שנת מס תשלומים בסכום שלא יפחת מ-16% של 12 פעמים השכר החודשי הממוצע לעובד שכיר;
   ב. יש לו זכות בשל עבודתו באותה שנת מס לקבל לאחר פרישתו מעבודה פנסיה תקציבית.

2. **תקנה 34** – עודכנו התנאים בהם תשלם קופת גמל לקצבה כספים שלא בדרך של קצבה.

3. **תקנה 50א** – בוטלה אפשרות של תאגיד לנהל חשבונות משותפים ולהחזיק נכסים משותפים לקופות שאינן קופות גמל לקצבה לתגמולים או לפיצויים.

ג. <u>תקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל)(תיקון מס' 4), התשס"ה-2005</u>

בחודש אוגוסט 2005 פורסם התיקון דלעיל שכולל את שינויים **בתקנה 41כ** – לענין הוראות השקעה של קופות גמל לקצבה.
נקבע כי לגבי יתרת הנכסים שאינם מושקעים באגרות חוב מיועדות יושקעו לפחות 86% באיגרות חוב של מדינת ישראל, בהלוואות ובפיקדונות מדורגים 11 לפחות וכן בנכסים מחוץ לישראל שהם אג"ח של מדינת ישראל או מדינת חוץ מאושרת ו/או הלוואות או פיקדונות המדורגים 11 לפחות של תאגיד שהוא תושב מדינת חוץ מאושרת או תושב מדינת ישראל.

עמית קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ

קרן פנסיה לעמיתים ותיקים

ד. <u>תקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל)(תיקון), התשס"ו-2005</u>

בחודש נובמבר 2005 פורסם התיקון לעיל שעיקרי השינויים שבו הינם:

1. **תקנה 20** – מועד התשלום לקופת גמל ע"י המעביד תוקן למועד המוקדם מבין השניים: שבעה ימי עסקים מיום תשלום המשכורת לעובד (במקום חמישה ימים) או חמישה עשר יום מתום החודש שבעדו על המעביד לשלם משכורת לעובד.

2. **תקנה 34א** – עמית שכיר בקופת גמל לתגמולים או עמית בקופת גמל אישית לפיצויים הרשאי למשוך כספים מהקופה רשאי, כל עוד הוא ומעבידו מפקידים כספי תגמולים, להמשיך ולהפקיד כספי תגמולים לאותו חשבון או להעביר הכספים לחשבון עמית-שכיר בקופת גמל לתגמולים אחרת ולהמשיך להפקיד לחשבון התגמולים החדש, או למשוך את הכספים בכל עת שיבחר או להעביר את הכספים לחשבון עמית-עצמאי בקופת תגמולים אחרת, ובלבד שלאחר המשיכה או ההעברה ההפקדות החדשות יופקדו לחשבון תגמולים חדש.

3. **תקנה 34ב**- הזכאי לכספי עמית שכיר שנפטר רשאי להעביר את הכספים לחשבון תגמולים של עמית-עצמאי בקופה, וכן למשוך סכומים בכל עת שיבחר ללא זכות להפקיד בחשבון כספים נוספים.

4. **תקנה 38ג** – לענין תגמולים של עמית עצמאי שנפטר יהיה הזכאי רשאי להעביר את התגמולים לחשבון תגמולים של עמית-עצמאי על שמו בקופה או להעביר את התגמולים לחשבון עמית-עצמאי בקופת גמל אחרת ולמשוך סכומים בכל עת בלא זכות להפקיד בחשבון כספים נוספים.

עמית קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ

קרן פנסיה לעמיתים ותיקים

<u>חוזרי פנסיה לשנת 2005</u>

1. **חוזר פנסיה 2005-3-20, דיווח כספי של קרנות פנסיה ותיקות**
פורטו הוראות לדיווח הכספי: הכנת הדוחות הכספיים פירוט הסיוע הממשלתי, לרבות סיוע עתידי כולל, סיווג ההתחייבויות במאזן החשבונאי, הכנת המאזן האקטוארי, שיעורי ריבית להיוון, הצגת הנכסים במאזן האקטוארי, התנועות במהלך השנה וכללי הדיווח.

2. **חוזר פנסיה 2005-3-13, השקעת קרן פנסיה בקרן השקעה לא סחירה – הבהרה**
חוזר זה מוסיף לתקנה 1ד41 לתקנות מס הכנסה (קופת גמל רשאית להחזיק עד 10% במניות או באמצעי שליטה של תאגידים לרבות ביחידות בקרן ובלבד שהחזקות אלו אינן מקנות לה שליטה בו) וקובע את אופן חישוב ההשקעה בקרן השקעה לא סחירה המורכבת ממספר שותפויות.

3. **חוזר פנסיה 2005-3-12, מידע הנדרש באתר האינטרנט של קרן פנסיה**
אתר האינטרנט של קופת גמל הינו כלי זמין ונגיש להעברת מיגע לעמיתים. חוזר זה קובע מידע מינימלי שעל קופת הגמל/חברה מנהלת של קופת גמל להעמיד לרשות העמיתים באמצעות אתר האינטרנט שלה. (חברה מנהלת השולטת ביותר מקופה אחת רשאית להציג את המידע הנדרש בחוזר, בגין כל קופה, באתר אינטרנט משותף).
<u>עדכון האתר</u> – יעשה תוך חמישה ימי עסקים מיום פרסומו, ופרסומים לציבור שחברה מנהלת חייבת לפרסם בהתאם להוראות הדין והממונה – במקביל לדיווח.

4. **חוזר פנסיה 2005-3-11, פרישה מוקדמת במימון המעביד בקרנות פנסיה ותיקות**
נקבעו עקרונות הפרישה המוקדמת לפנסית זיקנה, לרבות רכישת זכויות ומימון העלויות (כולל תשלום מענק שנים עודפות), העקרונות לחישוב העלויות, ההוצאות ודמי הניהול שיש לגבות והוראות המעבר ליישום החוזר.

5. **חוזר פנסיה 2005-3-10, מכירה או החלפה של נכסים שאינם רשומים למסחר**
נקבעו נהלים לפיהם תתבצע מכירה/החלפת הנכסים שאינם רשומים למסחר בקופת הגמל, כדי למנוע פגיעה בעמיתים ואפליה ביניהם.

6. **חוזר פנסיה 2005-3-9, מודל לקביעת שווי הוגן של נכסי חוב שלא רשומים למסחר**
בהמשך לתקנה 41ו(א)(1) ו-(4) לתקנות מס הכנסה, הקובעת את אופן השערוך של נכסי חוב שאינם רשומים למסחר לפי שווי הוגן שיחושב על ידי חברה שתבחר בועדת המכרזים של משרד האוצר, נבחרה חברת שערי ריבית בע"מ.

7. **חוזר פנסיה 2005-3-7, משלוח דיווחים חתומים בחתימה דיגיטלית ע"י קרנות הפנסיה – עדכון מועד תחילה**
החוזר מוסיף עדכונים והבהרות לחוזר 2005-3-5.

עמית קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ

קרן פנסיה לעמיתים ותיקים

8. **חוזר פנסיה 6-3-2005, התקשרות מבטח עם סוכן ביטוח – עדכון**
נקבע שתחולתו של חוזר גמל 2004/14 בנושא שבנדון לגבי קרנות פנסיה ותיקות אשר מונה להן מנהל מיוחד תהא מיום 1.1.05

9. **חוזר פנסיה 5-3-2005, משלוח דיווחים חתומים בחתימה דיגיטלית ע"י קרנות הפנסיה**
משרד האוצר יצא בפרוייקט "ממשל זמין", במסגרתו ניתן לשלוח קבצים אלקטרוניים חתומים בחתימה אלקטרונית, אשר יחליפו את הצורך במשלוח מסמכים בניירות חתומים ידנית. מטרתו של חוזר זה להסדיר את תהליך החתימה הדיגיטלית ולקבוע נהלי עבודה בעניין זה.

10. **חוזר פנסיה 2-3-2005, הגדרה ובדיקת הנתונים העומדים בבסיס המאזן האקטוארי של קרן פנסיה וותיקה שמונה לה מנהל מיוחד**
החוזר מפרט את הדרישות להגדרה ולבדיקת הנתונים העומדים בבסיס המאזן האקטוארי השנתי המבוצעות על ידי אקטואר הקרן, בין השאר מפורטים הנתונים שעליו לבקש, דוח מנהל מערכת המידע, בדיקת קבצי הנתונים של המאזן, לרבות נתונים חריגים והשוואות שיש לבצע. תיעוד התוצאות ומתן גילוי נאות בדוחות הכספיים של הקרן.

עמית קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ

קרן פנסיה לעמיתים ותיקים

3. מצב כספי-ההתפתחויות שחלו בסעיפי המאזן בתקופת הדוח ובפרט בעניינים הבאים:

(א) <u>הסבר לשינויים בהתחייבות הפנסיונית, אם היו, תוך דגש על השינויים שמקורם אינו תקבולים/תשלומים שוטפים בתקופת הדוח</u>

ב-29.2.00 פרסמה הממונה על שוק ההון הבטוח והחסכון באוצר הוראות חדשות לעריכת דוחות אקטוארים לקרנות הפנסיה הוותיקות והחדשות (להלן מערכת הנחות חדשה). ההוראות מתייחסות לסדרה מקיפה של שינויים בהנחות ובבסיסם האקטוארים.

(ב) <u>גירעון, אם קיים, במאזן החשבונאי או במאזן האקטוארי, נסיבות היווצרותו ותכניות הדירקטוריון להשלמתו</u>

הדוח האקטוארי ליום 31 בדצמבר 2005 מצביע על התחייבות אקטוארית בסך ____ מיליון ש"ח. עולה מדוח זה כי הגרעון האקטוארי מסתכם ב-__ מיליוני ש"ח.

(ג) <u>השפעת שינויים בהנחות ובבסיסים האקטואריים, אם היו כאלה, בתקופת הדוח בהשוואה לתקרן שקדמה לה.</u>

א. ההתחייבויות הפנסיוניות של קרן הפנסיה מוצגות בהתאם לדוח האקטוארי ליום 31 בדצמבר 2004 שנערך על ידי האקטואר ישעיהו אורזיצר (2004- זהה).

ב. להלן הרכב ההתחייבויות באלפי ש"ח מותאמים:

	31 בדצמבר	
	<u>2005</u>	**<u>2004</u>**
	<u>אלפי ש"ח מדווחים</u>	**<u>אלפי ש"ח מדווחים</u>**
<u>התחייבויות פנסיוניות צבורות</u>		
לפנסיונרים		26,790
לעמיתים פעילים		168,430
לעמיתים בלתי פעילים		74,055
אחרות		48,669
		317,944
<u>התחייבויות עתידיות</u>		
זכויות הצפויות להצטבר לעמיתים פעילים בניכוי ערך נוכחי של דמי גמולים צפויים		33,157
סה"כ ההתחייבויות		351,101

ג. הדוח האקטוארי מבוסס על תקנון קרן הפנסיה ועל מערכת הנחיות חדשות שנקבעו על ידי אגף שוק ההון בהוראות לעריכת דוחות אקטואריים חדשים מיום 29 בפברואר 2000 ועל פי שיקולי האקטואר. יצויין כי חוות דעת האקטואר מתייחסת ביסודה להתאמת הערכת האקטואר להנחות שנקבעו בעיקרן ע"י הממונה על שוק ההון ולא לנאותות ההנחות עצמן. הנחות אלה כוללות בין השאר:

תוחלת חיים - על בסיס לוחות תמותה חדשים, כפי שנדרשו על ידי אגף שוק ההון ושיעורי תמותה הולכים ופוחתים בשיעור של 0.5% לשנה.

שיעור היוון שנתי 5.57% - מבוסס על תשואה בשוק ההון של 4% בתוספת השלמה בשיעור של 1.57% שתקבל הקרן מהאוצר (2003 – זהה).

הוצאת ניהול בשיעור 5% מדמי גמולים ו - 5% מסך הגמלאות (2003 - זהה).

עליית שכר ממוצעת של 3% בשנה, עליית השכר בקרן הפנסיה בשנת הדוח זהה לשיעור זה אך קשה להעריך את השפעת השוני עקב חוסר הוודאות לגבי שיעור עליית השכר בעתיד.

ד. בדוח האקטוארי, מציין האקטואר, בין השאר, כי:

1. התאמת זכויות הפנסיה בתקנות ללוחות האקטואריים החדשים בהתאם להוראות האוצר מיום 29.2.2000 הביאו את הקרן לגרעון אקטוארי.

2. על פי תזרים המזומנים, אם תתקיימנה הנחות החישוב, צפוי הון הקרן לגדול ריאלית במשך 20 השנים הראשונות (מאחר והדוח האקטוארי מבוסס על הנחות, יתכן כי ההתנהגות בפועל תהיה שונה מההנחות בבסיס החישוב). ראה גם באור 2י לעניין האומדנים.

יש לראות בדוח האקטוארי המצורף המלא כהשלמה הכרחית לקבלת מידע לגבי ההתחייבות האקטוארית של הקרן.

ה. מסד הנתונים של הקרן הוסב בשנות התשעים ממערכת ידנית למערכת ממוכנת, ועבר לאחר מכן מספר הסבות נוספות. במשך השנים אותרו מקרים, בעיקר של עמיתים שאינם פעילים שנים רבות, שנתוניהם במחשב אינם מושלמים. על אף עבודת טיוב שבוצעה וממשיכה להתבצע, קיימת אפשרות כי לאי שלמות ועדכנות הנתונים תהא השפעה על תוצאות חישוב ההתחייבות האקטוארית.
יש לציין כי בעת פנייתו או פרישתו של עמית כזה מבוצעים בדיקה ועדכון מקיפים של פרטיו מתוך תיקו האישי.

עמית קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ

קרן פנסיה לעמיתים ותיקים

ו. בנכסי קרן הפנסיה כלולים נכסי העתודה האקטוארית המיוחדת אשר נוצרה כנגד סכומים שנתקבלו מהאוצר עד יוני 1993 כפיצוי בשיעור של 0.5% בגין אגרות חוב מוכרות שנרכשו במקור מדצמבר 1976 ועד לחודש מאי 1991. על פי תנאי האישור, השימוש בסכומי הפיצוי והרווחים עליהם יעשה על פי הנחיות האוצר ועל פי קריטריונים שיקבעו על ידו.
בהעדר חזקה ממשית על כספי העתודה האקטוארית שלא הועברו בפועל לידי הקרן, אלא הופקדו בחשבון מיוחד אצל החשב הכללי, בתקופה שלאחר יוני 1993, ולאור האפשרות שהחשב הכללי ישתמש בכספים אלה למימון גרעונות אקטואריים של קרנות אחרות, לא שוקפו סכומים בדוחות הכספיים של הקרן, למרות שלמעשה הכספים אמורים להוות חלק מכספי הקרן.
יחד עם זאת נושא הגרעון האקטוארי אמור למצוא את פתרונו הכולל במסגרת חוק התכנית הכלכלית להבראת כלכלת ישראל שהתקבל בכנסת ביום 29.5.2003.

להלן פירוט התנועה בעתודה:

	31 בדצמבר	
	2005 אלפי ש"ח מדווחים	2004 אלפי ש"ח מדווחים
יתרה לתחילת השנה	6,795	6,379
העברה מדוח הכנסות והוצאות	567	416
יתרה לסוף השנה	7,362	6,795

קרן סיכון

1. מקור הקרן הוא ניכוי מחברים העוזבים לפני גיל פרישה - 3% מסכום הצבירה ומעוזבים המגיעים לגיל פרישה ומושכים את הסכומים שנצברו כנגד ויתור על פנסיה - 1% מסכום הצבירה. במקרה מות חבר הקרן, לא יבוצע ניכוי לקרן סיכון והכספים משולמים במלואם למוטבים (נהנים).

2. יתרת הקרן ל - 31 בדצמבר 2005 – 3,353 אלפי ש"ח (2004 – 2,907 אלפי ש"ח).

קרן זכויות עוזבים

1. הקרן כוללת יתרות בסכומים קטנים של עמיתים שפרשו בעבר ולא מימשו את זכאותם למשיכת הכספים.

2. יתרת הקרן ל - 31 בדצמבר 2005 – _____אלפי ש"ח (2004 - 533 אלפי ש"ח).

(ד) התפתחויות, במשך שלוש השנים האחרונות בסך כל המאזן, בהתחייבות הפנסיונית ובעודף ההכנסות על ההוצאות.

להלן נתונים כספיים (הנתונים באלפי ש"ח):

(1) נכסים

	31 ב ד צ מ ב ר		
	2005 אלפי ש"ח מדווחים	2004 אלפי ש"ח מדווחים	2003 אלפי ש"ח מותאמים
השקעות			
ניירות ערך שאינם סחירים	342,065	305,569	291,806
ניירות ערך סחירים	73,297	33,643	8,198
פקדונות והלוואות	6,929	7,923	9,502
סך כל ההשקעות	422,291	347,135	309,506
רכוש שוטף:			
מזומנים ושווי מזומנים	6,126	3,206	7,821
חייבים ויתרות חובה	7	-	-
	6,133	3,206	7,821
סה"כ נכסים:	428,424	350,341	317,327

(2) התחייבויות

התחייבויות שוטפות	324	2,017	372
התחייבות פנסיונית צבורה		317,944	282,697
זכויות שייצברו בעתיד בניכוי ערך נוכחי של דמי גמולים עתידיים		33,157	32,347
סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות		351,101	315,044
עודף (גרעון) אקטוארי		(2,777)	1,911
	428,424	350,341	317,327

עמית קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ

קרן פנסיה לעמיתים ותיקים

4. תוצאות פעילות-

(א) ניתוח והסברים לתוצאות העיסקיות והשוואתם לתקופות מקבילות בעבר, התייחסות למרכיבים עיקריים של דוח הכנסות והוצאות, לרבות הכנסות מדמי ניהול, הכנסות מהשקעות ועודף הכנסות על הוצאות.

התוצאות העסקיות

	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2005 מדווחים	2004 מדווחים	2003 מותאמים
סה"כ הכנסות	63,353	20,628	17,528
הוצאות			
דמי ניהול	1,207	1,289	1,338
הוצאות תפעוליות אחרות	113	104	69
סה"כ הוצאות	1,320	1,393	1,407
סה"כ הכנסות נטו לשנת הדוח	62,033	19,235	16,121

(ב) השפעה של תופעות או אירועים מיוחדים על תוצאות הפעילות.

במהלך תקופת הדוח לא היו תופעות או ארועים מיוחדים שהשפיעו על תוצאות הפעילות.

(ג) השפעת שינויים בהוראות המס, לרבות עקב הסכמים עם נציגות מס הכנסה, על תוצאות הפעולות.

ב-1/1/2000 נכנס לתוקפו חוק ההסדרים (פרטים בפרק 2 סעיף ג' השפעת חוקים תקנות והוראות חדשות על עסקי קרן הפנסיה).

(ד) השפעה של עונתיות על תוצאות פעולותיה של קרן הפנסיה אם היא משמעותית.

דמי הגמולים ששולמו במהלך השנה לחודשים 1/05 ועד 12/05 מתפלגים באופן שווה בכל החודשים פרט לחודשים בהם ההפרשות גבוהות יותר עקב תוספות שכר שבגינם מועברות הפרשות לפנסיה כגון : הבראה, דירוג וכו'.

(ה) שינויים בהיקף דמי הגמולים, תוך התייחסות לדמי גמולים שוטפים וחד-פעמיים.

הקרן אינה מקבלת דמי גמולים חד פעמיים ואין שינוי מהותי בהיקף דמי הגמולים.

עמית קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ

קרן פנסיה לעמיתים ותיקים

(ו) <u>שינויים מהותיים בשיטת חישוב המאזן האקטוארי בהשוואה לתקופה קודמת.</u>

ב-29.2.2000 פרסמה הממונה על שוק ההון הביטוח והחסכון באוצר, הוראות חדשות לעריכת דוחות אקטואריים לקרנות הפנסיה הוותיקות והחדשות:

הוראות מתייחסות לסדרה מקיפה של שינויים בהנחות ובבסיסם האקטוארים. פירוט עיקרי השינויים מצוי בסעיף 3 ג' לדוח זה.

(ז) <u>פרטים בדבר סכום דמי הניהול שנגבו מהמבוטחים תוך הבחנה בין סוגי הקופות.</u>

דמי הניהול משולמים להפניקס ניהול קרנות פנסיה וגמולים בע"מ (חברת בת של הפניקס) והם בשיעור 5% מסכום ההפקדות (עובד ומעביד) ומהתשלומים לפנסיונרים.

עמיתים עם חשבונות מוקפאים חוייבו בדמי ניהול בשיעור של 0.25% מהיתרה.

(ח) <u>תשואת הקרן</u>

שיעור התשואה הריאלית השנתית בפועל – בחישוב ממוצע משוקלל על בסיס חודשי - שהשיגה הקרן על נכסיה בשנת הדווח, היה _____ (2004 – 5.67%)

5. תחזית זרמי כספים-

תחזית זרמי הכספים של קרן הפנסיה מתשלום וגביית דמי גמולים, הכנסות מפעילות השקעה והוצאות ניהול, התייחסות לתשלומים או תקבולים חריגים מפעולות לא שוטפות כדלקמן:

(א) <u>פדיון מואץ של זכויות עמיתים</u>

החזרת כספים לעמיתים שפרשו בשנת 2005 הסתכמו בסך של 4,246 אלפי ש"ח לעומת שנת 2004 - 8,723 אלפי ש"ח.

(ב) <u>נכסים שלגביהם קיים קושי במימוש</u>

אין בידי הקרן נכסים שקיימים קשיים במימושם.

(ג) <u>חובות של מעסיקים ועצמאיים, מבטחי משנה, מבוטחים, יתרות סוכנים וחייבים עסקיים אחרים, שהפיגור בגבייתם עלול להשפיע על תזרים המזומנים של קרן הפנסיה.</u>

היקף החובות של מעסיקים, עצמאים וחייבים אחרים אינו מהותי ביחס להיקף הגביה או ליתרת הנכסים. פיגור בגביית החובות, אם וכאשר יהיה, לא ישפיע מהותית על תזרים המזומנים של קרן הפנסיה.

(ד) <u>גביית חובות ע"י העברת נכסים ולא במזומן</u>

גבית חובות על ידי קרן הפנסיה מתבצעת במזומן.

עמית קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ

קרן פנסיה לעמיתים ותיקים

6. השפעת גורמים חיצוניים-

<u>ההתפתחויות הכלכליות במשק והקשרן למדיניות ההשקעות של הקרן</u>

1. <u>כללי</u>

שנת 2005 הינה שנה שלישית של גאות בשוק ההון והתאפיינה בעליות שערים,מחזורי מסחר גבוהים וזינוק חד בגיוסי הון בשוקי המניות והאג"ח.
למרות התמורות במערכת הפוליטית ובמיוחד לקראת סוף השנה כאשר הבחירות בפתח וכן ההתפתחויות הפוליטיות בצד הפלסטינאי לכיוון התחזקות משמעותית של החמאס, השווקים הציגו יציבות ואמון בכלכלה הישראלית.
מדדי המניות עלו בשנת 2005 והשיגו תשואה עודפת על פני המדדים המובילים בבורסות בחו"ל. ימים ירוקים בבורסה הובילו את מדד המעוף לרמות שיא חדשות שהביאו לתנועות גדולות מצידם של בעלי עניין וגופים פיננסים משקיעי חו"ל, תוך שהציבור אומנם נכנס לבורסה אך לא הייתה נהירה המונית. מדד המעוף מטפס וחוצה את רף 823 הנקודות .
בסיכום שנתי רשמה הבורסה למעשה ב- 2005 תשואה חיובית במעוף ב- 11 מתוך 12 החודשים, למעט חודש יוני שבו היו ירידות מחירים.

מספר אירועים בולטים השפיעו על המגמה החיובית בשוק המניות המקומי כדלהלן:

א. השלמת תוכנית ההתנתקות במועד שתוכנן ובאופן שקט יחסית, תוך התמודדות מוצלחת של כוחות הביטחון עם הגורמים השונים שהתנגדו לתוכנית. הסיום המהיר של תוכנית ההתנתקות הקרין אור חיובי על הפעילות בבורסה והגביר את אמון המשקיעים המקומיים והזרים במשק הישראלי.

ב. המשקיעים הזרים המשיכו להזרים כספים לבורסה המקומית. חלקם של תושבי חוץ במחזור הפעילות בכלל המניות בבורסה עמד על כ- % 30, כאשר משקלם במחזור מניות מסוימות הגיע לכדי % 80. מתחילת השנה, מסתכמות ההשקעות הזרות בשוק ההון הישראלי בכ- 2 מיליארד שקל. הגידול בהשקעות זרות במשק הישראלי נובע בעיקר ממגמה גלובאלית של גידול בהשקעות במניות בשווקים מתעוררים לצד המשך שיפור בנתוני המאקרו כלכליים של המשק הישראלי ושיפור בתנאים המדיניים – ביטחוניים באזור.

ג. השנה העלו בתי השקעות בארץ ובחו"ל את תחזית הצמיחה שלהם למשק הישראלי, פרסום פרמטרים כלכליים שמעידים על המשך תהליך הצמיחה, ירידה בגירעון השנתי של המדינה מתחת למתוכנן,ירידה בשיעור הבלתי מועסקים ופרסום דוחות כספיים חיוביים של החברות הציבוריות.
משלחת קרן הבינ"ל פרסמה את מסקנותיה והמלצותיה אשר במסגרתן שיבחה את המדיניות הכלכלית ברמה הפיסקלית והמוניטארית אשר תמכו בהאצת קצב הצמיחה וכן את הרפורמה המבנית בשנים האחרונות אשר פתחו את המשק הגבירו את התחרותיות ומשכו משקיעים זרים.

ד. הרפורמה בשוק ההון – בעקבות הרפורמה בוצעו מספר עסקאות ענק למכירת קרנות נאמנות וקופת גמל בין הגופים הפועלים בשוק לרבות גופים זרים. עסקאות אלו מהוות סיגנל חיובי לשוק ומאותתות לפועלים בו כי אכן קיים פוטנציאל רב בשוק ההון הישראלי ושקיים סיכוי גבוה שהגופים הרוכשים יוכלו להשיא רווחים גבוהים בגין אותן השקעות.

ה. הפרטת בנק לאומי, בזק, דיסקונט ומכירתם למשקיעים זרים במחיר גבוה ממחיר השוק יצרה מומנטום חיובי בשוק אשר סחף את כל שוק המניות כלפי מעלה ובפרט את מניות הבנקים.

ו. הדוחות הכספיים הרבעונים של השנה הצביעו על שיפור בפעילות ועל גידול ברווחיות בלטו ביניהם הדוחות של התאגידים הבנקאים אשר משכו את מניות הבנקים כלפי מעלה.

ז. העלאת הריבית לרמה של 4.5 % הצליחה למתן את הפיחות שרשם הדולר והצליחה לקזז במידת מה את התגובה השלילית שיצר שוק המניות כלפי התחזקות הדולר.

הדולר התחזק מתחילת השנה ב- 6.9 %.
הגורמים שהשפיעו על עליות הדולר הם בעיקר היקף יצוא ויבוא ההון אל ומחוץ לישראל, ברכישות מט"ח ע"י המגזר העסקי לצורך השקעה בפיקדונות ופירעון אשראי בנקאי במט"ח. גם המשקיעים המוסדיים תרמו את חלקם : קופות הגמל, קרנות הפנסיה וחברות הביטוח רכשו מט"ח לשם השקעה בנכסים בחו"ל ובקרנות הנאמנות אשר משקיעות במט"ח. השקעות אלו באו בעיקר בעקבות השוואת שיעורי המס בגין רווחים מנכסים בחו"ל לנכסים ישראליים אשר נכנסה לתוקף בראשית השנה.
כמו כן התחזקות כללית של הדולר בעולם, פער הריבית בין ארה"ב לישראל ועלייה במחירי הנפט.

האינפלציה בשנת 2005 הסתכמה ב- 2.4 % ועמדה בשיעור הקרוב לגבול העליון של יעד אינפלציה של בנק ישראל, הסעיפים העיקריים בהם נרשמו עליות מחירים הם סעיף ההלבשה וההנעלה, פירות וירקות, התייקרות הדלקים, התחזקות הדולר אשר השפיע על מוצרים ושירותים נוספים הצמודים לדולר וצמצום פערי הריבית בין ישראל לארה"ב.

בנק ישראל העלה בחודשים האחרונים החל מסוף ספטמבר את הריבית לרמה של 4.5 % לאחר חודשים ללא שינוי. עיקרי המגמות במשתנים שמשפיעים על החלטות בנק ישראל לגבי הריבית היא ההמשך בשמירת האינפלציה בתוך גבולות היעד ויציבות המחירים. השפעת הפיחות והצמיחה המהירה במשק, העלייה בשיעור הריבית בעולם והמשך אי הוודאות הפוליטית.
גודל הפער של ריבית בנק ישראל מעל לריבית המקבילה בארה"ב תלויה בהערכות הבנק המרכזי לגבי ההתפתחות הצפויה של סביבת האינפלציה ומדיניות שיקבע הנגיד לגבי שמירה על גובה מרווח הריביות.

שיעור האבטלה ירד והסתכם בכ 8.9 %, המשך למגמה הקיימת בשנתיים האחרונות. יתר על כן, מאז ראשית השנה כל הגידול במועסקים היה במשרה מלאה, נתון המלמד על הערכות חיוביות של המעסיקים לגבי הצפוי במשק.

עמית קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ

קרן פנסיה לעמיתים ותיקים

בחינה של הגידול בתעסוקה לפי ענפי משק, מלמדת כי בחודשים ינואר – דצמבר 2005 גדלה התעסוקה כמעט בכל הענפים בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד כאשר כ- % 60 מתוספת המועסקים הייתה בסקטור העסקי וכ- % 40 בסקטור הציבורי.
יש שיפור עקבי ומובהק במצב שוק התעסוקה, כביטוי להמשך צמיחת המשק.
האינדיקאטורים החודשיים לענפי התעשייה המסחר והשירותים מצביעים על התרחבות מהירה בפעילות השנה אך יחד עם זאת נראה כי עיקר התרומה לגידול זה הייתה לענפי שירותים (בעיקר שירותים עסקיים ולתחום התיירות) ופחות לענפי מסחר. בשוק הקמעונאי, עד כה (כולל נתונים על מכירות המזון של רשתות השיווק) משתקפת באומדני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה המצביעים על קצב מתון יחסית של גידול הצריכה הפרטית, זאת על אף שמרבית תנאי הרקע (ההכנסה הפנויה, שיעור האבטלה, הריבית הנמוכה, המצב הגיאופוליטי) תומכים בהאצת הגידול בצריכה.

לסיכום החוסן הכלכלי שממשיך המשק הישראלי להפגין, הצמיחה, שימור המשמעת התקציבית, העלייה בהכנסות המדינה ממיסים, סביבת ריבית ריאלית נמוכה, יציבות יחסית בשער החליפין של השקל-דולר, עלייה בהיקף ההשקעות הזרות והתאוששות הכלכלה הגלובלית היו הבסיס העיקרי להתפתחותו של המשק הישראלי ולצמיחתו. שיעור הצמיחה של השנה הסתכם ב- % 5.2 שנתי. הגירעון המצטבר מתחילת השנה ועד לסוף דצמבר הסתכם ב % 2.1 , לעומת גירעון שנתי בשנה קודמת % 4.3. גרעון זה גם נמוך משמעותית מהתכנון לשנה זו. גורמים אלו שמרו על המגמה החיובית בבורסה.

הנהלת הקרן עקבה במהלך השנה אחר ההתפתחויות, נתקבלו החלטות במהלך השנה על שינויים בהחזקת חלק המניות מהתיק הסחיר המנוהל על ידי מנהלי תיקים והגדלת השקעותיה במניות ובקרנות בחו"ל. כמו כן פעלה הקרן לקיצור זמן תיק האג"ח ומעבר להשקעה באג"ח קונצרניות מדורגות בעלות תשואה עודפת.
טווחי השקעת הקרן הם לזמן בינוני על מנת להקטין עד כמה שניתן את החשיפה לשינויים בשוק. הקרן השקיעה בחלק הלא סחיר, בתשואות צמודות מדד שלא נפלו מ- % 4.2, תוך שמירת מרווח שהוחלט מול תשואות אג"ח סחירות ממשלתיות לאותה תקופה.

2. <u>השינוי במדד המחירים לצרכן, התפתחויות האינפלציה והגורמים להשפעה על עלית המדד</u>

מתחילת השנה עלה המדד ב- % 2.4 בעיקר בשל סיבות עונתיות והמשך התחזקות הדולר מול השקל, האינפלציה הסתיימה בסמוך לגבול העליון של יעד בנק ישראל וזאת בהשוואה לשיעור אינפלציה של % 1.2 בשנת 2004 ואינפלציה שלילית של % 1.9 בשנת 2003.
העלייה בשיעור האינפלציה השנה אינה נובעת מההאצה בפעילות הכלכלית. למעשה, עד חודש יוני עמד קצב האינפלציה על פחות מאחוז אחד, והיה נראה כי שיעור האינפלציה בשנת 2005 יסתיים באזור הגבול התחתון של יעד האינפלציה של (% 3-1).
השינוי התרחש בחודש יולי (המדד לצרכן היה % 1.1) בעקבות התחזקות הדולר מול השקל. העלייה המחודשת במחירי הנפט לרמות שיא של 70 דולר לחבית בחודש אוגוסט.

אלמלא התפתחויות אלו,היה שיעור האינפלציה בישראל נותר בגבול נמוך גם השנה. התנודתיות במחירי הנפט ירדה מרמת שיא והביאה להוזלה במחירי הבנזין שהתבטאה במדד המחירים של חודש נובמבר וכן הורדת אחוז המע"מ שהביא לירידת מחירים נוספת.

המדיניות המוניטארית בישראל אינה יכולה להשפיע על מחירי הנפט, אך יש לה השפעה מסוימת על שער החליפין, שהיה גורם מרכזי לעליות האחרונות במדד המחירים לצרכן. לפיכך, החל בנק ישראל להעלות את הריבית במטרה למנוע את המשך הפיחות בשער החליפין וכן על מנת לשמור על פער בין הריבית בארה"ב לארץ, ההעלאה הראשונה בוצעה בסוף ספטמבר וההעלאה השנייה והשלישית בסוף אוקטובר ונובמבר . בסה"כ העלה בנק ישראל את הריבית עד כה באחוז עד לרמה של 4.5 %.

כאמור האינפלציה עד כה אינה נובעת מלחצים אינפלציוניים בשוק המקומי לאור שיעור האבטלה הגבוה (8.9 %) ועודפי כושר הייצור בענפי המשק (בעיקר בענף הבנייה). נראה שיעבור עוד זמן רב בטרם ייווצרו לחצים לעליות מחירים בשוק המקומי. הגידול בביקושים המקומיים אינו יוצר עדיין לחץ לעליית מחירים מאחר שהפוטנציאל להרחבת התפוקה הוא גדול ולכן גם ההיצע גדול. להערכת ההנהלה לא צפויים בקרוב לחצים אינפלציוניים בשוק המקומי, ותוואי האינפלציה ימשיך להיות מושפע ממחירי היבוא (בעיקר נפט), שעורי הריבית ומההתפתחויות בשער החליפין. בהתאם לכך הנהלת הקרן וועדת ההשקעות ימשיכו לעקוב אחר השינויים במשק ובהתאם לכך יקבע תמהיל השקעות הקרן הצמוד והלא צמוד וכן המח"מ של ההשקעות בהתאם.

3. <u>שער החליפין</u>

הדולר התחזק השנה בהשוואה למרבית המטבעות העיקריים בעולם, התחזקות זו של הדולר השפיעה גם על השקל המקומי, שפוחת בשיעור של 6.9 %, מרמה של 4.308 שקלים בסוף 2004 לרמה הנוכחית של – 4.603 שקלים.
נקודת השפל של הדולר בהשוואה לשקל נרשמה ב- 9 במרץ 2005. ובו נקבע שערו היציג של הדולר ברמה של 4.299 שקלים. את רמתו הגבוהה ביותר רשם הדולר ב-22 בנובמבר – 4.741 שקלים לדולר.
התחזקות זו הושפעה בעיקר מהיקף יצוא ויבוא ההון אל ומחוץ לישראל.יצוא ההון לטווח הקצר בא לידי ביטוי ברכישות מט"ח ע"י המגזר העסקי לצורך השקעה בפיקדונות ופירעון אשראי בנקאי במט"ח. גם המשקיעים המוסדיים תרמו את חלקם : קופות הגמל, קרנות הפנסיה וחברות הביטוח רכשו מט"ח לשם השקעה בנכסים בחו"ל ובקרנות הנאמנות אשר משקיעות במט"ח נרשמה צבירה חיובית.
במהלך 2005 השקל הישראלי שרד אירוע "היסטורי" : במשך מספר ימים הריבית על הדולר עמדה ברמה של 3.5 %, כרבע האחוז פחות מהריבית על הדולר האמריקני באותה עת-מצב נדיר שמצביע על החסינות שפיתח השקל.

אולם בנק ישראל לא הותיר למצב זה לשרור תקופה ארוכה, וכשבוע לאחר שהעלה הנגיד האמריקני את הריבית בארה"ב ל- 3.75 %, עשה כן נגיד בנק ישראל. בכך שבר הנגיד רצף של 8 חודשים שבהם שמרה הריבית השקלית על אותה רמה - 3.5 %.
כיום הריבית עומדת ברמה של 4.5 %, זאת לעומת 3.7 % בסוף 2004.

השקל תוסף בשיעור של 7.3 % לעומת האירו האירופי, והיחלשות של כ- 1.7 % בשיעור של השקל מול סל המטבעות (דולר, יורו, לירה שטרלינג ויין יפני – עפ"י משקולת הסחר).

הקרן משקיעה בפיקדון מובנה בבנק בחו"ל.

בשנת 2005 התחזק הדולר מול האירו בכ- % 13.1.
התחזקות הדולר באה על רקע הערכות כי הריבית בארה"ב תמשיך לעלות בחודשים הקרובים ויכולה אף להגיע לרמה של % 4.75 בתום הרבעון הראשון של שנת 2006. תחזיות אלו נסמכות על קצב האינפלציה שהולך ומתגבר בארה"ב בחודשים האחרונים. התגברות קצב האינפלציה מעלה את החשש כי במידה ותמשך מגמה זו, היא עלולה ליצור פגיעה בכלכלת ארה"ב ועל כן נדרש מהלך של מדיניות מוניטארית מרסנת. נתוני התעסוקה והגרעון במאזן המסחרי בארה"ב לא מנעו את התחזקות הדולר.
בגוש האירו, אומנם עלתה הריבית בשיעור של 0.25 נקודת האחוז לרמה של % 2.25 אך פער הריבית בין הדולר לאירו עומד על % 2 מה שמספק בסה"כ לדולר תמיכה איתנה בהתנהלותו מול האירו.

4. <u>התפתחות שיעורי הריבית</u>

שיעורי הריבית של בנק ישראל היו בחלק מהשנה ללא שינוי והועלו ברבעונים האחרונים עד לרמה של % 4.5 ובחודש דצמבר הודיע הבנק כי הריבית תישאר ללא שינוי.

השיקולים אשר הביאו את בנק ישראל להשארת הריבית בשלב זה על שעורה הנוכחי הינם כדלהלן :

1. ירידת הציפיות לאינפלציה לשנה הקרובה אל מתחת ל- % 2 אמצע היעד הממשלתי ושמירת האינפלציה בשנה הנוכחית בגבולות שנקבעו עד % 3.
2. רגיעה בשוקי ההון והמט"ח.
3. אי הוודאות הגיאופוליטית.
4. ירידת הגרעון התקציבי ועליית הריבית הריאלית.

בנק ישראל גם השנה הצליח לשמור על שעור האינפלציה בגבולות שקבע 1-3 אחוזים, אומנם לכיוון הגבול העליון אך עדין עמד במשימה. בשוק עדין לא ניכרים לחצים אינפלציוניים למרות הצמיחה והמשך היציאה ממיתון וזאת בשל כך שעדיין יש עודף ביכולות היצור מול עליית הצריכה שכן הציבור לא הגדיל את הצריכה באותו יחס של השיפור במצב הכללי שהיה במשק.
הפיחות נבלם בחודשים האחרונים ובארה"ב הריבית צפויה עוד לעלות ומעריכים כי אף יכולה להגיע לרף של % 4.75 ברבעון הראשון של שנת 2006. כמו כן בארה"ב לקראת סוף דצמבר קרה היפוך של עקום הריבית כאשר אג"ח לשנתיים נסחרו בריבית של % 4.36, גבוה משעור הריבית על אג"ח לתקופה של 10 שנים. זה לא סימן משמח עבור המשקיעים והחוסכים ויש טוענים שזה מסמן תחילת האטה כלכלית. לדעת הנהלת הקרן נגיד בנק ישראל בהחלט מושפע מהריבית ומהתשואות בארה"ב ולא מן הנמנע כי יאמץ את המשך עלית הריבית בארץ ושמירת פער ריביות מסוים מהריבית בארה"ב. מבחינת עקום התשואה בארץ יש עדיין הפרשים קטנים בין התשואות לטווח קצר, לבין הטווח הבינוני והארוך וניתן לומר כי עקום התשואה הוא שטוח למרות שעדין לא התהפך כמו בארה"ב. במצב עניינים רגיל הצפי הוא כי עקום התשואה יהיה עולה שכן טבעי שתידרש עודף תשואה עבור הפסדי נזילות אך הדבר לא קורה. השינויים הצפויים בריבית בשנת 2006 יושפעו באופן מצרפי מכל הגורמים שתוארו ולא מן הנמנע כי תהיה המשך עלית ריבית וכן המשך עקום תשואה שטוח.

ועדת ההשקעות של הקרן תמשיך לעקוב אחר התפתחויות הריבית בארץ ובעולם ובהתאם לכך תנווט את השקעותיה בארץ ובחו"ל. שינויי שיעורי הריבית צפויים להשפיע על החלטות ועדת השקעות גם לגבי מח"מ ההשקעות.

עמית קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ

קרן פנסיה לעמיתים ותיקים

5. <u>ניתוח הגרעון בתקציב המדינה ומאזן תשלומים לאומי</u>

שנת 2005 מצטיירת כאחת השנים המפתיעות לטובה שידעה כלכלת ישראל. גרעון נמוך מאוד של כ- 10.75 מיליארד שקל זאת חרף הגדלת תקציב ההתנתקות ב 1.5 מיליארד שקל במשך השנה. הגרעון המתוכן השנה הסתכם ל- 18.9 מיליארד ש"ח. גרעון בתקציב המדינה השנה הנמוך ביותר מאז שנת 2000 ויסתכם כאמור ב- % 1.94 מתמ"ג בלבד לעומת יעד גרעון של % 3.4 שנקבע בתכנון התקציב ל- 2005. הגירעון הכולל של הממשלה היה נמוך משמעותית מהתכנון התקציבי ונמוך בכ- 10 מיליארד שקלים מהגירעון בשנת 2004.
הגירעון בתקציב נמוך ב כ- 8.15 מיליארד שקל מהיעד שנקבע בשל כמה סיבות.

א. חיסכון ותת ביצוע במשרדי הממשלה היה נמוך ב- 3.2 מיליארד שקלים מהתכנון תקציב המקורי.

ב. היקף הנמוך של הוצאות הריבית ב- 3 מיליארד ש"ח מהחזוי. החיסכון שהושג השנה בהוצאות הריבית הוא פועל יוצא מירידת הריבית בשווקים ושנת השיא בהפרטות (לאומי, בזק) והרפורמה שבוצעה ע"י החשב הכללי אשר בנויה על תזרימי המזומנים של הממשלה.

ג. סך ההכנסות היה גבוה מהחזוי בכ- 1.5 מיליארד ש"ח. עקב הכנסות ממיסים וכן תקבולי המענקים האמריקאים אשר התקבלו פעמיים והפקדות המוסד לביטוח לאומי.

ד. גיוס ההון נטו בחו"ל היה שלילי והסתכם בכ- (1.6-) מיליארד שקלים לעומת גיוס הון נטו חיובי בסך 2.7 מיליארד בתכנון המקורי. גם גיוס ההון המקומי נטו היה שלילי והסתכם בכ- 2.2- מיליארד שקלים לעומת 8.3 בתכנון התקציבי.

יש לציין כי גם בשנת 2006 תיפתח ברגל ימין מבחינת הכנסות ממיסים בזכות מיסוי רווחי ההון בבורסה. המס מהמימוש הרעיוני של מניות, שמשקיעים רבים ביצעו בחודש דצמבר הכניס למדינה בינואר 1.5 -1 מיליארדי שקלים.
בהתאם לחוק, ביצוע תקציב 2006 יהיה אחד חלק שתיים עשרה מתקציב 2005 מקודם במדד המחירים לצרכן. כל זאת עד להעברת תקציב חדש.

במאזן התשלומים נמשכת העלייה בעודף נכסים על ההתחייבויות של המשק כלפי חו"ל. במכשירי חוב (חוב חיצוני נטו שלילי) אשר הגיע ל- 20.7 מיליארד דולר בסוף ספטמבר 2005, בהשוואה ל- 11.3 מיליארד דולר בסוף 2004. נתונים אלו מצביעים על המשך שיפור במצב חשבונות החוץ של ישראל.

הנהלת הקרן רואה ביציבות ובשמירת יעדי התקציב סימנים ליציבות ואיתנות המשק. בהתאם לכך למרות השינויים שהיו בשוק ההון הקרן באמצעות קביעת הרכב השקעותיה ממשיכה לתת אמון בהמשך הפעילות והיציבות של הממשלה.

עמית קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ

קרן פנסיה לעמיתים ותיקים

תיאור ההתפתחות בשוק ההון ושוק הכספים

א. התפתחות בשוק ההון – כללי נקודות ציון

1. המשקיעים הזרים – נכנסו לשוק המניות בת"א בעקבות מות ערפאת ובסכומים ניכרים.

2. המשקיעים המקומיים הפרטיים: נפתחו להשקעות בשוק ההון, אך לא נסחפו להשקעות במינון גבוה.
ניכרה אצלם כניסה מאופקת לתיקי השקעות עם פרופיל מנייתי סביר (25% - 30%) וכניסה לקרנות אג"ח עם רכיב מנייתי נמוך.

3. משקיעים מקומיים מוסדיים – נפתחו להשקעות בחו"ל במניות ובאג"ח, כחלק מהניסיון לפזר את תיק ההשקעות.
הרפורמות בשוק והמיסוי חיזקו מגמה זו, מה שלא מנע עליות בשוק האג"ח המקומי לנוכח קיטון בהנפקות הממשלתיות.לוואקום שנוצר נכנסו הנפקות הסקטור העיסקי.

4. חקיקת בכר - למרות הביקורת המוצדקת בחלקה על העברת הריכוזיות מהבנקים לחברות הביטוח ועמלות ההפצה שהסתכמו ל- 0.1%, הפחתת התלות של הלקוח בבנק והאפשרות לקבלת יעוץ אובייקטיבי הם בשורה לצרכן, גם לבנקים וליועצים שלהם.

5. הבנקים שחלשו עד סוף שנה זו על נכסי קופות גמל וקרנות הנאמנות בהיקף של כ- 300 מיליארד שקל מכרו את רובם, סכומי כסף אלו שזרמו לבנקים צפויים להפוך את 2005 לשנה הרווחית ביותר במערכת הבנקאית המקומית.
הבנקים בנוסף לעמלות ההפצה קיבלו גם אפשרות לגוון את מקורות ההכנסה ע"י מכירת מוצרי גמל ופנסיה (ובעתיד גם ביטוח).

6. שנה שלישית ברציפות שבה נמשכת יציאת הכספים בתיקי ההשקעות מניהול בנקאי לניהול פרטי, בעיקר בקרנות הנאמנות ובקופות גמל, בדרך לבניית שוק הון מפוזר ואיכותי יותר.

7. אדישות המשקיעים לאירועים חיצוניים – מבלי לשים לב המשקיע הישראלי; נהיה הרבה יותר חסין. זה התחיל בתגובות לאירועים ביטחוניים וממשיך גם לאירועים פוליטיים, שלפני שנים היו מסעירים את שוק ההון. אירועים כאלה לא חסרו השנה: התפטרות נתניהו מתפקיד שר האוצר, בחירת עמיר פרץ ליו"ר מפלגת העבודה, פרישת שרון מהליכוד והקמת "קדימה", הקדמת הבחירות. כל אלו לא הביאו לתגובות קיצוניות של השוק אלא שוק ההון המשיך להתחזק.

8. הבורסה – זו השנה השלישית ברציפות של עליות הן בשוק המניות בת"א והן בשוק האג"ח- ובשיעור גבוה בהרבה מהעליות שנרשמו במרבית הבורסות המפותחות בעולם וגבוה גם מחלק מהתשואות הגבוהות במיוחד שהשיגו "השווקים המתעוררים" ב- 2005. הסקטור הבולט לטובה היה סקטור הבנקאיות שעלה ביותר מ- 55 % השיפור במצב המשק, הירידה בהפרשות לחובות מסופקים, והיותם של הבנקים המרוויחים הגדולים של רפורמת בכר הינם הגורמים שהביאו את העליות במניות הבנקים.
הסקטור המאכזב אם כי באופן צפוי מאוד, על רקע רמת המחירים ששררה בו בתחילת השנה היה מדד התל-טק שירדו ב % 4.8. המניות הכבדות הובילו את העליות .
מדד ת"א 25 אשר עלה ב % 33.3 ומדד ת"א 100 עלה ב % 29.4.

עמית קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ

קרן פנסיה לעמיתים ותיקים

ב. <u>שוק המניות</u>

שנת 2005 הייתה אחת השנים הטובות בבורסה הישראלית, המדדים שברו שיאים פעם אחר פעם, היקפי המסחר המריאו לרמות של מיליארד שקלים ביום ובתי השקעות זרים הגדילו את פעילותם באופן ניכר. גיוסי ההון במניות זינקו ל- 12.2 מיליארד שקלים וערך השוק המצטבר של מניות אגרות חוב ומק"מ אשר נאמד בלמעלה מטריליון שקלים, גבוה ב- 28 % מערך השוק בשנת 2004.
במהלך 2005 מדד ת"א 25 (המעו"ף) זינק ב- 33.3 %, מדד ת"א 100 עלה ב- 29.4% ומדד התל-בנק (הכולל את מניות לאומי,פועלים, דיסקונט, בינלאומי ומזרחי) רשם עלייה של 55.2 %.
עם זאת מדד התל-טק 15, הכולל את 15 מניות הטכנולוגיה המובילות בבורסה בת"א, איכזב השנה והציג תשואה שלילית של 7.6 %, בהשוואה לעלייה של - 14.6% ב- 2004 וזינוק של 124 % ב- 2003.

ראשיתה של המגמה בתחילת 2003 ברמת 292 נקודות. מאותה נקודה מצוי מדד המעוף במגמת עלייה ברורה ומחזורי המסחר נטו לאורך כל המגמה הראשית להתרחב ולהגיע לשיא יחד עם השוק כאשר הם נעות סימולטאנית עם השוק. אינדיקאטורים הכלכליים (המשך הצמיחה ועלייה במרכיבי התוצר) טובים הם הגורם החיובי המשמעותי ביותר שתומך בשוק המניות. הן מדד החברות והן מדד המאקרו יחד עם האופק המדיני שנוצר עם מות ערפאת (נובמבר 2004) העלו את אמון המשקיעים הזרים במשק הישראלי. הדבר ניכר היטב בזרמי הכספים של המשקיעים הזרים, אשר רכשו ב- 2005 מניות בהיקף של 2 מיליארד דולר – יותר מאשר בכל העשור האחרון.
המשק הישראלי הפגין חוזק שהשתקף היטב בתוצאות החברות. נתוני המאקרו והשיפור במצב הכלכלי חלחלו לדו"חות הכספיים של החברות, אשר פרסמו תוצאות כספיות טובות וחילקו דיבידנדים בהיקפים של מיליארדי שקלים.
הבורסה הישראלית עקפה בקלות ברמת העליות את המדדים האמריקנים המובילים: מדד נאסד"ק האמריקני הוסיף במהלך 2005 ועלה ב- 1.4 %, מדד 500 S& P התחזק בכ- 3.68 % ומדד דאו ג'ונס ירד ב- 0.30 % .
מדד הניקי 225 היפני עלה ב- 42.28% (נומינלי), אך החלשות הין היפני לעומת הדולר שחקה את עליית הנייקיי לכ- 22 % במונחים דולריים.

גם בתחום המוניטארי ישראל קיבלה חיזוק משמעותי. ב-20 במרץ הממשלה אישרה מינויו של פרופ' סטנלי פישר לנגיד בנק ישראל, והחל מתחילת מאי הנגיד החדש נכנס לתפקידו. פישר שכיהן בעבר בתפקיד נשיא סיטיגרופ אינטרנשיונל וכמשנה למנכ"ל קרן המטבע הבין-לאומית, סייע רבות למעמדו של בנק ישראל בעיני משקיעים מסביב לגלובוס.
הבורסה הצליחה להתאושש באופן מרשים מ"אפקט נתניהו". ב- 7 באוגוסט, כזכור, הגיש שר האוצר לשעבר, בנימין נתניהו, בשעות אחר הצהריים מכתב התפטרות לראש הממשלה. בתגובה, רשם מדד ת"א 25 ירידה של 5.2 %- אך כשבוע לאחר מכן הבורסה שידרה "עסקים כרגיל", "אפקט נתניהו" נמחק, ועשרה ימים לאחר מכן, שוב נרשם שיא חדש.
גם הזעזועים הפוליטיים לקראת סוף השנה לא הרעידו את הבורסה ולא שינו את המגמה. בחירתו של עמיר פרץ ליו"ר מפלגת העבודה, פרישתו של אריאל שרון ממפלגת הליכוד, הקמת מפלגה חדשה בראשות שרון והקדמת הבחירות,יצרו אי ודאות פוליטית שריחפה מעל השוק. עם זאת, אירועים אלו הצליחו להשפיע בצורה נקודתית בלבד, ולא הפריעו למדדים להמשיך לשבור שיאים.
אפילו נתוני מאקרו בינלאומיים לא השפיעו על הבורסה: הזינוק החד במחירי הנפט, עליית הריבית בארה"ב וחולשת בורסת וול סטריט – כל אלו לא הפריעו לרמות המסחר לעלות ולגיוסי ההון להגיע ל- 12.2 מיליארד שקל במניות בלבד.
חברות גייסו בבורסה סכום עתק של 45 מיליארד שקלים באגרות חוב לציבור ולמוסדיים, סכום זה גבוה פי 2 מסך הגיוסים באג"ח ב-2004.

עמית קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ

קרן פנסיה לעמיתים ותיקים

ג. <u>שוק המעוף ונגזרים– גיוסי הון של חברות ועליית משקל המניות הגדולות</u>

חלקן של מניות מדד ת"א – 25 במסחר בבורסה גדל מאוד בעשור האחרון ואילו חלקן של המניות הקטנות (מניות מדד "יתר") ירד באופן תלול. גם בחלקן של המניות הבינוניות (מניות מדד ת"א -75) חלה ירידה, אף כי בשיעור נמוך יותר.
בשנים 2004 ו- 2005 היה המחזור במניות ת"א- 25 כ- % 63 מהמחזור הכולל לעומת % 26 בשנים 1993 ו- 1994 ואילו מניות "יתר" היוו רק % 11 מהמחזור ב- 2004 ו- 2005, לעומת % 43 ב- 1994-1993.

העלייה במשקל המניות הגדולות ממחישה את תהליך ההתבגרות שעבר שוק ההון בישראל מאז ראשית שנות ה-90, שאותו הובילו הגורמים הבאים :
ראשית, הגידול בחלקם של המשקיעים המוסדיים, שבעקבות הרפורמות בשוק ההון הפכו לפעילים המרכזים בבורסה. המשקיעים המוסדיים, הישראלים והבינלאומיים, באופן מסורתי, מעדיפים באופן ברור השקעה בחברות גדולות, יציבות, שבמניותיהן מחזורי מסחר גדולים והמקבלות גם סיקור נרחב של אנליסטים.
גורם שני שסייע לעליית משקל החברות הגדולות היו ההפרטה והרישום הכפול, שהגדילו את מספר החברות הגדולות בבורסה בת"א בעשור האחרון. במסגרת זו הצטרפו לבורסה הבנקים המסחריים, חברות ממשלתיות וחברות שנסחרו בעבר רק בארה"ב, רובן מתחומי הטכנולוגיה.
לבסוף שוק הנגזרים שהתפתח מאד בעשור האחרון, מהיקפי פעילות של אלפים בודדים של אופציות ביום על מדד ת"א 25 בשנת 1993, למעל 200 אלף אופציות בשנות ה- 2000, תרם אף הוא לשכלול השוק ולעלייה בהתרכזות המסחר בחברות הגדולות.

עליית משקל החברות הגדולות בבורסה בתל אביב עולה בקנה אחד עם המצב בשוקי הון רבים בעולם. לשם המחשה, בבורסות נאסד"ק וניו-יורק % 5 מהחברות הנסחרות מרכזות קרוב ל- % 60 מהיקפי המסחר. בבורסה של לונדון המצב ריכוזי יותר ו- % 5 מהחברות הנסחרות מרכזות כ- % 82 מהיקפי המסחר. נתונים דומים ניתן למצוא גם בבורסות גרמניה, שוויץ, אירלנד וסקנדינביה.

הגידול בחלקן של המניות הגדולות במהלך התקופה לא התפתח באופן ליניארי. מהנתונים ניתן ללמוד שבתקופות גאות בשוק המניות, כשהמשקיעים מן הציבור הרחב מגדילים את פעילותם, גדל חלקן במסחר של המניות הבינוניות והקטנות בבורסה. מנגד, בתקופות שפל, בהן רוב הפעילות היא של המשקיעים המוסדיים, קיימת חזרה לחברות הגדולות והמבוססות המספקות ביטחון יחסי. יש לציין עוד, כי בתקופות שפל, בדרך כלל, יורד במקביל גם חלקם של הבנקים הגדולים מסך הפעילות במסחר במניות וזאת עקב הירידה בפעילות של הציבור הרחב, הפועל בדרך-כלל באמצעות הבנקים הגדולים.

הקרן עקבה אחר השינויים בשוק ההון והגדילה את השקעותיה במניות תוך הקפדה על השקעה במניות המבוססת על ניתוחים מאקרו כלכליים לבחינת מצב המשק וכן על סמך ניתוחים מיקרו כלכליים של החברות אשר הקרן קונה את מניותיהן. ביצוע ההשקעה בפועל מבוצע ע"י מנהלי תיקים המתמחים בתחום. עיקר החזקות הקרן במניות סחירות מתבצעת במניות של חברות גדולות ומבוססות (מניות ת"א 25).

ד. שוק איגרות החוב הממשלתיות

לא צמודות (שקליות)

ההתפלגות בין האפיקים השונים הינה כדלקמן :

בהמשך למגמה מ-2004, גם האפיק השקלי הניב ב- 2005 תשואות גבוהות למשקיעים. בדומה לשוק המניות, גם השוק נהנה מפעילות שיא : מחזור של 1.3 מיליארד שקלים ממוצע ליום אחד. מדובר על היקפי שיא הגבוהים בכ- % 40 מהיקפי המסחר ב-2004.
אגרות החוב השקליות הפגינו עוצמה לא מועטה אל מול הצמצום המתמשך בפער הריביות בין השקל לדולר לאורך השנה.

1. "שחר" – התשואה הממוצעת לפדיון עלתה בשיעור של 0.2 נקודת האחוז לרמה של % 5.8 כשבטווחים הקצרים נרשמה עלייה לרמה של כ- % 5.5 ובטווחים הארוכים נרשמה ירידה לרמה של כ- % 6.2.
המחירים עלו ב- % 5.7 כשמחירי השחרים לתקופות הארוכות עלו בשיעור החד ביותר של - % 10.8. (בשנת 2004 רשמו ה "שחרים" עלייה ממוצעת בשיעור של % 6.45).

2. "גילון" - התשואה הממוצעת לפדיון עלתה בשיעור של 0.7 נקודת האחוז לרמה של % 5.3. המחירים עלו בשיעור של % 4.8, בדומה לעלייה שנרשמה בשנת 2004 - % 4.5.

3. מק"מ – התשואה הממוצעת לפדיון עלתה לרמה של % 4.77, המחירים עלו בשיעור של % 3.8 בהשוואה לעלייה בשיעור של % 5.1 בשנה קודמת.

שוק האג"ח, שנהפך בתחילת 2005 לשוק פתוח, עם הסרת הטבות המס שגוננו על האיגרות המקומיות, תמרן ב- 2005 בין השפעות שוק האג"ח האמריקאי התנודתי וחוסר היציבות הפוליטית בישראל, שדחפו להיחלשות השקל ולירידת מחירים, לשיפור הניכר במצבו הריאלי של המשק.

לאחר חודשיים של עלייה בתשואות לפדיון על אגרות החוב הלא צמודות, חלה בחודש דצמבר תפנית, והתשואות החלו לרדת, בעיקר בחלק הארוך של העקום. התשואה הארוכה ביותר לתקופה של כ-8 שנים ירדה ב- % 0.15 והגיעה בסוף החודש לרמה של % 6.17. התשואה על מק"מ לשנה נותרה ללא שינוי משמעותי ברמה של כ- % 5.2.

ירידת התשואות לפדיון בחודש דצמבר, שנגרמה בעיקר בשל התחזקות השקל מול הדולר,מייצגת נאמנה את המגמה ששלטה בשוק אגרות החוב הלא צמודות ברוב חודשי השנה. בחודש דצמבר אשתקד עמדה התשואה לפדיון לתקופה של 9 שנים ברמה של כ- % 7.2. התשואה ירדה במשך השנה עד לשפל של % 5.8 בחודש ספטמבר, אך בעקבות הפיחות בשער החליפין של השקל והעלאת ריבית בנק ישראל, עלתה התשואה לפדיון לקראת סוף השנה.

הסיבה העיקרית לירידה בתשואות לפדיון במהלך 2005, במגזר הלא צמוד הייתה היציבות היחסית בשוק המט"ח, שנרשמה למרות הצמצום החד בפער הריבית בין ישראל וארה"ב והפחתת שיעורי המס על השקעות פיננסיות של ישראלים בחו"ל. התפתחות זו הייה בניגוד להערכות של גורמים רבים בשוק ההון בשנת 2004, אשר גרסו כי צמצום פער הריבית והרפורמה במיסוי השקעות בחו"ל יגרמו לפיחות בשער החליפין אשר יחייב את בנק ישראל להעלות את הריבית בשיעור חד בהרבה מזה שבוצע בפועל. בדיעבד התברר כי בתנאים הנוכחיים של גירעון ממשלתי נמוך, עודף בחשבון השוטף במאזן התשלומים, מגמת צמיחה חיובית ושיפור במצב הביטחוני, פער הריבית בין ישראל לארה"ב יכול להישאר לאורך זמן ברמה של רבע עד חצי אחוז, מבלי לגרום לפיחות מתמשך בשער החליפין.
הירידה בפער הריבית בין ישראל לארה"ב לרמת שפל היסטורית של רבע אחוז, סללה את הדרך גם לירידה בפער התשואות בין שוק האג"ח של ממשלת ישראל ואג"ח של ממשלת ארה"ב לתקופה של כ- 10 שנים מרמה של כ- % 30 בסוף 2004 לרמה של כ- % 18 בסוף 2005.

ה. <u>צמודות מדד</u>

לאחר שהניבו תשואה נאה ב- 2004, גם ב- 2005 הוכיחו צמודי המדד כי הם מסוגלים ליותר ורשמו תשואה נאה, הגבוהה משמעותית מעליית המדד. את התנהגות צמודי המדד לאורך השנה ניתן לחלק לשתי תקופות מרכזיות : האחת – מראשית השנה ועד ל- 10.10.05, בה טיפסו הצמודים מעלה ורשמו תשואות חיובית נאות. והשנייה – החל מה-10.10.05 ועד לסוף השנה, בה החל האפיק לסבול מחולשה.
רמת האינפלציה בתקופה הראשונה של השנה אמנם המשיכה להיות נמוכה, אך ההתעוררות בשערו של הדולר ועליית מחירי הנפט הובילו להערכות,כי המדדים יהיו חיוביים ולא נמוכים, ותמכו במגמה החיובית בצמודים. עם זאת, נציין, כי הערכות אלה לא התממשו לבסוף כאשר מרבית מדדי המחירים שפורסמו לאורך השנה היו נמוכים מהתחזיות המוקדמות בשוק. לקראת סוף שנה דיווחו הגורמים הרשמיים (בנק ישראל והלמ"ס) על התגברות בקצב עליית המחירים במשק, אל מעבר ליעד האינפלציה הממשלתי, אך מדדי נובמבר ודצמבר השלילים בלמו מעט את הציפיות לאינפלציה.

גם נתונים חיוביים על פעילות הממשלה (גרעון נמוך משמעותית מיעד הממשלה, ובכלל זה – עלייה ריאלית בגביית המיסים), מגמה כללית של ירידת התשואות באיגרות החוב כתוצאה מירידה מפרמיית הסיכון של ישראל ועודף ביקושים על רקע מחסור באג"ח ממשלתיות, תמכו במגמה החיובית שאפיינה את האפיק בחלקה הראשון של השנה. לכך נוספו גם תחזית צמיחה אופטימית של הלמ"ס, והמלצות חיוביות של בתי השקעות זרים על המשק הישראלי. ה"אכזבה" מהמדדים הנמוכים במהלך השנה, החלה לתת אותותיה ברבעון האחרון של השנה (החל מה- 10.10.05), אז החלו הצמודים לרשום ירידות.

אם נבחן את גרף התפתחות תשואות צמודי המדד במהלך השנה, ניתן לראות כי נקודת השפל נרשמה ממש בתחילת השנה ב- 2.1.05, וממנה והלאה החלו הצמודים לטפס, כשלנקודת השיא הם הגיעו, כאמור, ב- 10.10.05. בסיכום שנת 2005 רשמו צמודי המדד תשואה חיובית של % 6.5.

עמית קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ

קרן פנסיה לעמיתים ותיקים

בחינת התמונה על פי התפלגות המח"מ, מעלה, כי את המהלך החד ביותר עשו הצמודים הארוכים לטווח הזמן של 7-10 שנים שעלו ב- 8.4 % ולטווח הזמן של 5-7 שנים שעלו ב- 6.2 %. האגרות לטווח הזמן של 2-5 שנים עלו ב- 2.8 % והאגרות לטווח של 0-2 שנים עלו ב- 3.0 %. האגרות לטווח קצר ובינוני סבלו מעליית הריבית (1.0 %) בחודשים האחרונים של השנה.
אגרות החוב הקונצרניות הצמודות למדד השיגו תשואה נאה גם כן של 6.9 % ואגרות החוב להמרה הניבו תשואה מרשימה של 19.8 %, כשהם נהנות מהעלייה שנרשמה בשוק המניות.

להלן טבלה המציגה את התשואות לפדיון בטווחים הקצרים, הבינוניים והארוכים :

תאריך	תשואה ריאלית לפדיון טווח קצר (0-2 שנה)	תשואה ריאלית לפדיון טווח קצר-בינוני (3-5 שנים)	תשואה ריאלית לפדיון טווח בינוני (6-7 שנים)	תשואה ריאלית לפדיוןטווח בינוני - ארוך (8-10 שנים)	תשואה ריאלית לפדיון לטווח ארוך (19-20 שנים)	ממוצע
דצמבר 2005	3.5	3.5	3.6	3.9	3.6	3.6
דצמבר 2004	3.2	3.3	3.7	4	4.4	3.7

הקרן בשנת הדו"ח בסה"כ הגדילה את החזקותיה בצמודי מדד. באג"ח הממשלתי הקרן שמרה על יציבות, באג"ח הקונצרני הייתה עליה ובפיקדונות והלוואות ירידה.

עמית קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ

קרן פנסיה לעמיתים ותיקים

7. מידע נוסף

א. התפתחויות אחרות

בחודש מאי 2004 ואפריל 2005 פורסמו תיקונים לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל) בתחולה מאפריל ויולי 2005, בהתאמה. התיקונים מתייחסים לדרך המדידה של נכסים לא סחירים כגון איגרות חוב, הלוואות, פיקדונות ותעודות חוב מסחריות.

בהתאם לתיקונים, נכסים אלה מוצגים במאזני הקרן על בסיס השווי ההוגן, במקום על בסיס העלות (המותאמת). השווי ההוגן נאמד על בסיס מודל שקבע הממונה על שוק ההון ואשר מבוסס על היוון תזרימי מזומנים. שערי הריבית להיוון מצוטטים על ידי חברה שנבחרה לצורך כך על ידי משרד האוצר.

יישום האמור לעיל נעשה בשני שלבים –
באפריל 2005 – לגבי הנכסים הבלתי סחירים שנרכשו החל מאוגוסט 2003.
ביולי 2005 – לגבי שאר הנכסים הבלתי סחירים.

ב. צדדים קשורים

1. לקרן עסקאות, במהלך העסקים הרגיל (קבלת דמי גמולים וכו') עם חברות, אגודות, מושבים ועמיתים אחרים המשתתפים במישרין או בעקיפין בהנהלת הקרן. מאחר ואין זה מעשי להפריד את רישום הפעולות הנעשות עם גורמים אלה לא ניתן בדוחות הכספיים מידע על היקף הפעילות עימם.

2. דמי ניהול ששולמו לחברה בת של הפניקס הסתכמו בסך 1,207 אלפי ש"ח (2004 – 1,289 אלפי ש"ח) - ראה גם באור 12 לדוחות הכספיים.

3. יתרות זכות של צדדים קשורים לסוף השנה - ראה באור 8 לדוחות הכספיים.

4. לקרן פעולות משותפות מסויימות עם קופת תגמולים ופיצויים ועם קרן הפנסיה לעמיתים חדשים .

5. הוצאות הנהלה אחרות כוללות שכר דירקטור ששולם בסך - 10 אלפי ש"ח (2004 – 12 אלפי ש"ח).

6. ריבית שנתקבלה מהפניקס, בגין איחור בהעברת דמי גמולים הסתכמה בסך 19 אלפי ש"ח (2004 – 15 אלפי ש"ח).

עמית קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ

קרן פנסיה לעמיתים ותיקים

ג. **<u>התחייבויות תלויות</u>**

חוק הגנת השכר התשי"ח - 1958 מטיל התחייבות על הקרן, בנסיבות שפורטו בחוק, בגין חובות של מעבידים לעובדיהם אשר לא סולקו במועדם על ידי העברת כספים לקרן. לתאריך הוצאת הדוחות הכספיים לא ידוע להנהלת הקרן על פיגורים בהעברת תשלומים כאמור לעיל.

הקרן, בתוכנית העבודה שלה לשנת 2006, תקים מערכת מעקב ממוכנת אשר תענה על דרישות החוק, לרבות יישום חוק הגנת השכר.

ד. **<u>מיסים על הכנסה</u>**

קרן הפנסיה לעמיתים ותיקים אושרה לצרכי מס כקופת גמל בתוקף עד ליום 31 בדצמבר 2006. בהתאם לכך הכנסותיה פטורות ממסים (בכפוף להתנאות מסויימות בהן עמדה הקרן).

ה. **<u>מכשירים פיננסיים וסיכונים כרוכים</u>**

א. **<u>השווי ההוגן</u>**

הנכסים הפיננסים של הקרן מוצגים בדוחות הכספיים בהתאם לכללים המפורטים בבאור 2 (מדיניות חשבונאית).
להערכת ההנהלה, השווי ההוגן של הנכסים הפיננסים של הקרן אינו נופל מערכם החשבונאי הכולל.

ב. **<u>סיכונים</u>**

הנכסים הפיננסים (איגרות החוב, פיקדונות והלוואות) חשופים לסיכוני ריבית, שכן תנודות בשערי הריבית בשוק הכספים עשויות להשפיע על שווים. כמו כן חשופים נכסים אלו לסיכון אשראי באם מקבלי האשראי לא יעמדו בתשלומים על פי התחייבויותיהם. ניירות הערך הסחירים חשופים גם לסיכוני השוק.

תאריך	יעקב צור יו"ר מועצת עמית	אבי אקהואס מנכ"ל